

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

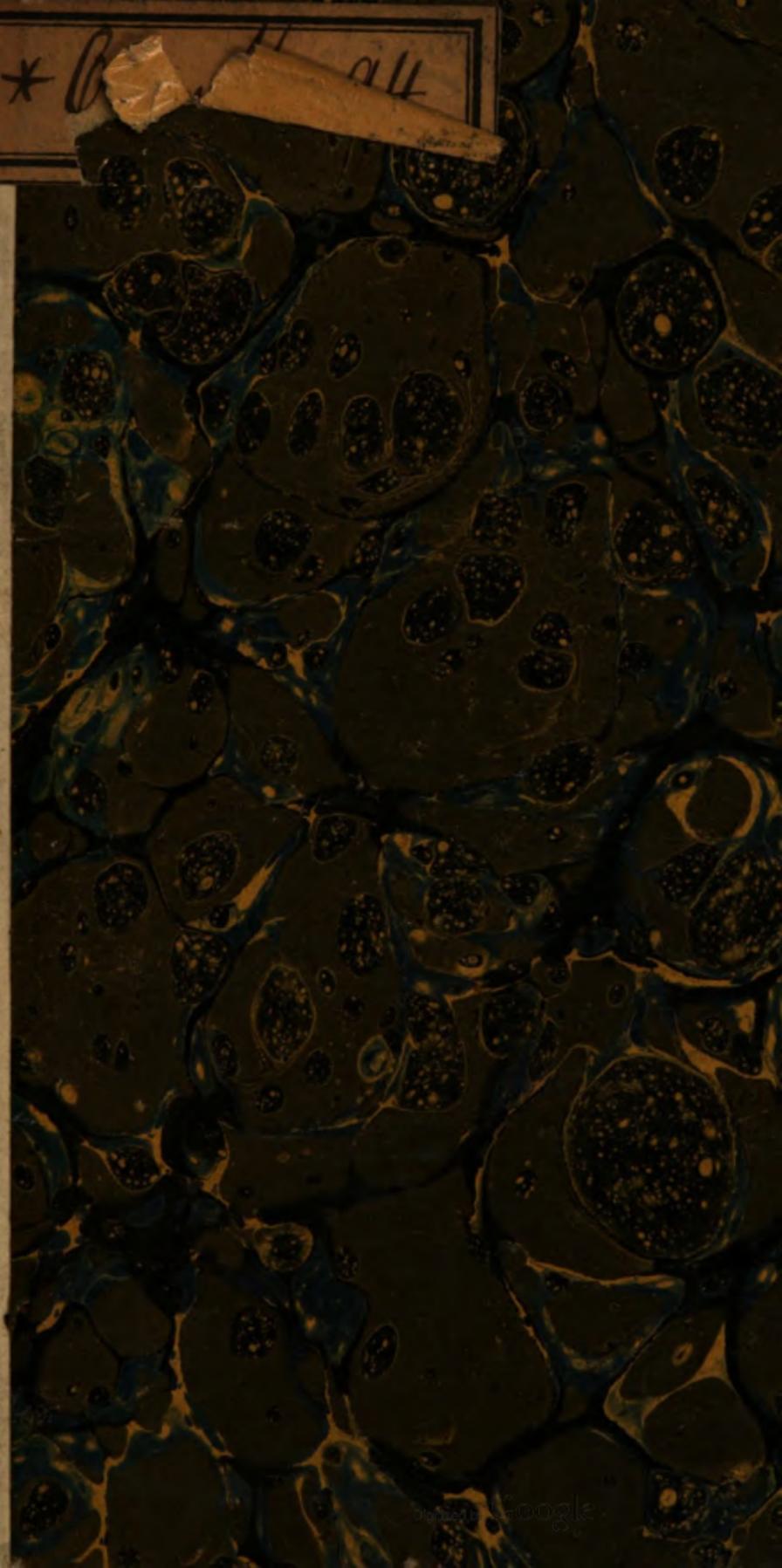
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

MENTEM ALIT ET EXCOLIT

K. K. HOFBIBLIOTHEK
ÖSTERR. NATIONALBIBLIOTHEK

*69.M.94

* 69. M. 74.

DISCEPTATIO
DE
LAPIDE
PHYSICO,
In qua
TUMBAM SEMIRAMIDIS
Ab Anonymo Phantasticè,
non
Hermeticè Sigillatam.
ab
Anonymo Reclusam,
si
Sapiens Inspicerit
Ipsam,
Promittis Regum Thesauris
Vacuam Inveniet.

ANNO M. DC. LXXXIII.

**Virtus & Veritas
premitur, sed non
opprimitur.**

PRÆFATIO.

Rescit malitia mundi. Alchimista vulgaris, auro inhians, omnis cujuscūq; generis Recipe, & scripta in acervum accumulat, & quia omnino indoctus, artem aurum facientem, casu invenire sibi persuadet: unde suas chartas tanquam Thesaurum custodiens, legit, relegit, modo hoc, modo illud probat: secum argumentans dummodo unum recipere veridicum invenirem, omnes sumptus solvet; nec non me divitem faciet: quis scit, si jam probata fefeller, hoc non aliquid boni continet; donec tamen labore fessus, crumenā exhaustus: non animo, sed

bonis exutus, solo desiderio haben-
didives, reliquorum egenus, miserè
vivat.

Doctiores & aliqualiter studio
 initiati, talia Recipe non totaliter
 reijcientes, adjungunt lectruram li-
 brorum, & quia levius sunt doctrinæ,
 ad leviora & faciliora animum ap-
 plicant. Hic mercutii fixationem,
 ille mineram cum mercurio multi-
 plicandam: audaciores, non Trun-
 cum, id est Lapidem Physicum, sed
 Brancum (quasi ramus arbore prior
 surgeret) alii alia quærunt: & hi
 sunt illi, qui, quia parvâ literaturâ
 ornati, rem magnificè proponere
 sciunt, aliis ditioribus, & simplicio-
 ribus imponendo, prima ponunt
 fundamenta Prætorij, ubi de nobili
 hac & vera scientia male litigatur,
 pejus dijudicatur.

Succe-

Succedunt tertij, homines in suo genere etiam quandoq; docti , & propterea altioris supercilij anteecedentia despiciunt, sed tanquam Philosophi, quales ad minus se credunt esse, ipsi lapidi inhiant, & libros talia tractantes evolvunt, quos, statim quia se ipsos doctos judicant, à prima lectura aliqualiter iteratâ totalliter intellecturos præsumunt. Multi ipso studio adjungunt labores , eosq; dirigunt secundum conceptā à studio doctrinam. Quidam parum , quidam multum laborant , hic pro se, de bonis proprijs, ille pro alijs aliorum expensis , hic humilis & tacitus nihil se scire profitetur, ille quasi tumida bulla, omnia ad suum cerebrum explicando trahens, jam se Sophis parem æstimat ; nec non ab alijs pro tali haberi gestiens;

ubiq; de hac arte magniloquè disputat: nec quandoq; talibus contentus, quia vox solùm adstantium aures ferit, meditatur & indistans suam famam divulgate, teste Proverbio, littera scripta manet, & tanquam vox muta, millenos se intuentes alloquitur: illicò in hoc sibi applaudens, confusam sui cerebri congeriem, pro meliori posse ordinando, nec non multis & confusis authoritatibus, tam sapientum, quam putatitiorum sibi parium indifferenter adornando, scriptum componit; quod quandoq; solius gloriæ, quandoq; & lucri stimulo imprimendum exponit, quibus Bibliopolæ propter non exiguum in illos exinde redundans emolumentum, avidè inhiantes, emunt, atq; ad alia conficienda, spc lucri, exhortantur, immo multa similia

similia à semidoctis, paratis nummis
emendicant. Quia libris, dum mo-
do de arte aurifera tractent, non
desunt emptores. Et hæc est cau-
sa, quod laudabilis hæc Philosophia,
in se ipsa intellectu sat difficilis, om-
ni die difficilius reddit Tyronibus
illius studium: Dum non solum in-
volvuntur verorum obscuris & æni-
gmaticis dictis; sed etiam putatiti-
orum Philosophorum nugis & erro-
ribus à vero tramite seducuntur.
Utī præsens Tumbæ Semiramidis
Compilator, & sua sigmēta mundo
obtrudit: & societati sibi notorum
Virorum, arcana naturæ indefessè
quærentium, dedicavit Anonymus,
licet illorum multis nomine notus
sit, ut in sua Epistola Dedicatoria fa-
tetur: ut illis, aliisq; doctus videa-
tur, & tāquam Anonymus, Anony-

matu[m] suam doctrinam credibili-
rem reddat: non absq[ue] notabilis Re-
publicæ Hermeticæ detimento, Ty-
ronum confusione, atq[ue] Sapientum
scandalo, quod ut mundo pateat,
nobis placuit, in gratiam Filiorum
artis, Tumbam hanc putatitiæ sigil-
latâ, Hermeticè recludere, ipsamq[ue]
& Thesauris & Scientiâ vacuam pu-
blico exponere, ne inscijs in illa re-
ferenda pro somniatis acquirendis,
proprios Thesauros tempus, labo-
rem & nummos inutiliter effun-
dant: & utinam, iterumq[ue] utinam,
omnes huic scribenti similes, simile
quodq[ue] examen invenissent, atq[ue] im-
posterum invenirent, forsitan melius
foret huic Scientiæ Studiōsis. qui-
bus ut satis faciamus abundè, dum
alterius errores commonstramus:
veram & rectam viam, nec non li-
nea-

nearem Methodum, tam de proprio,
quām principaliorum Authorum,
differentes, confusas, obscuras vias
combinando, reordinando, decla-
rando, docebimus; quam qui semel
ingressus fuerit, optatam metam,
orando, speculando, & laborando,
infallibiliter attinget: quod DEUS
omni pio Hermeticæ Philosophiæ
Sectatori concedat. Amen.

Admonitio ad LECTOREM.

Sicut Author Tumbæ Semiramidis
suum Libellum in decem Capita di-
visit, & nos Caput per Caput examinan-
do totidem ponimus: Quibus Corolla-
ria subiectentes, hujus artis Doctrinam
ordinatim tradimus.

A5 CA-

CAPUT I.

De Subiecto Physico Lapidis Philosophorum.

N hoc primo Capite, Subiectum lapidis declaras, & generali-
ter loquendo, optimè didicisti
ex authoribus, cætera negligen-
do, ex solo regno minerali illud
petendum esse, arg; iterum bene asseris, id
non ex mediis mineralibus substantia ar-
genti vivi carentibus; sed ex metallicis de-
sumendum, & omnia metalla fusâ, præcipue
non fusa, etsi imperfecta (per intimam la-
bis suæ originalis depurationem) subiectum
lapidis esse posse.

Quam Propositionem si verè cum suis cir-
cumstantiis intelligeres, aut practicè exper-
tus essem, quatenus, quomodo, aut quando,
metalla, tam perfecta, quam imperfecta, sub-
iectum lapidis sint, & esse possint, adeptis te
adnumerari non incongruè prætenderes;
Sed timeo te plus studiosè perlecta, quam
intellecta & practicata conscripsisse, eò quod
Authores, tam tibi consentientes, quam con-
tradicentes, & à tua doctrina aliena docen-
tes, indifferenter tuis scriptis infers, uti ac-
cide-

cidere solet iis, qui verè non intelligentes, tam
en se illos intelligere credunt: quod patet
ex ante citato textu Philalethæ: Cap: XIX.
Est tamen unum in regno metallico originis mira,
in quo Sol noster propinquius est quam in Sole &
Luna vulgi, si in hora sue nativitatis eum queras
qui in æro nostro liquefit sicut glacies in aqua te-
pida. Quem Textum adducis in probam,
quod postquam aurum pro subjecto lapidis
statuisti, etiam imperfectiora non excluden-
do idem esse posse. Quod autem Philaletha
per illud *unum* non intelligat pro subjecto
lapidis metalla perfecta, multò minus im-
perfecta, uti tu male intelligens hariolaris,
ex sequenti clariore hujus textus explicati-
one apparebit, *est tamen unum in regno metal-*
lico originis mira.

Id est nucleus mercurij metallicus albissi-
mus, & purissimus, qui propter raritatem
artis, tam eum speculativè inveniendi, quam
practicè educendi mirabilem methodum, à
Philaletha, *originis mira* appellatur.

In quo Sol noster propinquius est, quam in
Sole & Luna vulgi.

In quo, scilicet nucleo, at non plus ultra
defæcatissimo, sol noster, id est aurum vivum
Philosophorum, seu Sulfur artis, *propinquius est, quam in Sole & Luna vulgi:* id est fa-
cilius per decoctionem ex illo extrahitur,
quam ex auro vulgi, tam propter puritatem,

quia

quia auro & argento purior hic nucleus, illud homogeneitate antecellit : Nam licet aurum quoad perfectionem metallicum sit sat purum, & perfectè homogeneous, tamen quoad perfectionem medicinalē non ita est ; Secundum omnium Sophorum authorities, quas hic annexere superscedeo. Propter brevitatem, citius enim per se, quam auro adhuc clauso junctum, in Solem nostrum, id est Philosophorum decoquitur.

Si eum in hora sua nativitatis queras.

Si eum, id est ante dictum Solem nostrum, in hora suæ nativitatis : quando scilicet ex illo uno in regnum etalico originis miræ, id est ☾io homogeneo, per competentem ignis decoctionem natus, educitur : *queras, id est accipies, qui in Mercurio nostro liquefacit.*

Qui, scilicet *Sol noster* ex ☾io natus, in ☾io nostro nempè unde natus, iterum impositus, liquefacit, id est resolvitur, *sicut glacies in aqua tepida.*

Quemadmodum glacies nil nisi mera aqua concreta est, ideo etiam in pura aqua tepida, absq; rejectione ullius superfluitatis inseparabiliter resolvitur : Parim odo & ille Sol, sicut glacies, ex ☾io Sophico tanquam aqua sui generis, solo Igne concretus, & in hora suæ nativitatis, id est coagulationis, acceptus, eodem ☾io reimpositus, ssvaviter resolvitur, tanquam in aqua tepida, id est, leni calore adhibito.

Ergo

Ergo illud unum in regno metallico originis miræ, ex quo Aurum vivum, sive Sulfur artis propinquius, quam ex aliis metallis educitur, & in quo idem Sol noster iterum resolvitur, est nucleus ille mercurialis omni superfluo spoliatus, & non Metalla perfecta, multo minus imperfecta; cum priora nimis arctè clausa, posteriora nimis impura, ut possint aurum vivum, seu Solem nostrum, tam propinquæ, id est sola decoctione dare: & si darent, quomodo iterum resolverent, quæ ipsamet coagulata sunt: Illudq; ex aliquot lineis Philalethæ, supra citatum Textum immediate antecedentibus sat colligere licet: Dum dicit: *Pariter & per hanc intelligenti modum lapis noster est in omni metallo, ac minerali, quia puta Sol vulgi ex ipsis extrabi possit, ex quo Sol noster propinquius peti possit.* Quibus dictis superaddit, quod sit adhuc aliud unum in regno metallico originis miræ, in quo Sol Philosophorum adhuc propinquius inveniri potest, quam in Sole & Luna vulgi. Unde in antecedenti Capite XVIII. clarius insinuavit: *Quare aurum nostrum est materia lapidis proxima, aurum vulgi propinqua, cetera metalla remota: Sed si aurum nostrum quavis in re media, inter perfectum & imperfectum, quare & invenies.* & illud medium inter perfectum & imperfectum (quod superius unum in regno &c. dixit) est *huius homo-*

homogeneus suus animatus, qui perfectus, quatenus ipsum aurum puritate & homogeneitate superat, imperfectus, quatenus adhuc volatilis & non fixus decoctione indiget ad sui perfectionem.

Quæ explicatio sicuti sat clara est, ita etiam sat clarè docet, te Philalethæ Doctrinam nullo modo scire, nec intelligere, & ideo ante dictum Textum ad tuam Hypothesin comprobandam ignoranter detorsisse: quia aliud est rem per transennam inspicere, & conjecturari, aliud centrum veritatis cognoscere, & fundamentaliter argumentari, prius in suppositiis, posterius in veros Philosophos cadit.

Postmodum præscindendo ab imperfectioribus, etiam perfecta metalla aurum & argentum pro subjecto lapidis declaras, variisq; Authoribus legitime probas: iterumq; in conclusione hujus Capitis, imperfecta metalla proponis his verbis: *Nos non negamus, etiam dari aliud subiectum minoris pretij, ubi imperfecta metalla non exclusimus, quemadmodum ex Anonymo Philaletha hisce verbis meminimus, est adhuc unum in regno metallico mirabilis originis, &c. quanquam vi-
le hoc pretium multi Philosophorum de
menstruo solvente intelligant.*

Quæ verba quam sint inordinata, cæteraque; omnia quam confusè dicta atque ex Au-

thoribus male coadunata, pejus intellecta, adhuc clarius docebitur.

Si aurum quatenus rem, omnia ad lapidem necessaria, in se habentem; id est tam humiditatem mercurialem, quam sulfur specificum, seminale, aureum, fixum, & tingens; verum & totale subjectum lapidis statuis, cum Authoribus à te productis optimè concludis: Idem autem imperfectis attribuere, male quadrat, quia omnia ad opus completum necessaria, sicut illud in se non habent: quamvis humiditatis mercurialis subjectum, æquè ut aurum realiter existant, unde aurum vivum: id est sulfur artis fixum educi potest, quod tamen ex imperfectis, etiam ab omni labe originali depuratis, & fixis eductum, adhuc non est, nec erit aurum, multo minus lapis tingens imperfecta in aurum, nemo enim dat quod non habet, specifica enim aurea seminalis fixitas nunquam in illis fuit, ideoq; illam nunquam dabunt, neq; totaliter, & indistincte, subjectum lapidis nominari possunt, quod sic probo: Lapis Philosophicus debet vere & realiter imperfecta in aurum tingere, sed metalla imperfecta quomodo cùnq; præparata, nunquam alia imperfecta in aurum tingent realiter; ergo illa, illud unum quid, vilis pretij, lapidis subjectum statuere, erroneum est.

Ad hu-

Ad hujus rei maiorem elucidationem
hanc similitudinem ponam, granum fru-
menti in terram positum, per Leffas pene-
tratur, resolvitur, & plurima grana produ-
cendo multiplicatur. Qui ergo hujus mul-
tiplicationis subjectum ipsum granum esse,
propter vim seminalem granificam in illo
existentem, assereret, optimè argumentabi-
tur, qui autem aquam, qua in terra fermento
fracedinis in Leffas abit, aut etiam ipsum
leffas pro subjecto hujus granificationis po-
neret, quām remotè ne dicam stolidè argu-
mentaretur, quivis semidoctus agnosceret :
quia Leffas ex se solo nunquam granificati-
onem neq; ejus multiplicationē constitu-
et, licet ipsum granum ex illo Leffas, inter-
veniente virtute seminali specificā granifi-
cationis fiat.

Pari modo imperfecta metalla subjectum
huj⁹ metallici Leffas, id est humiditatis mer-
curialis solum sunt, in quo aurum mediante
industriosi artificis operatione, materiam
desumet, ad virtutem suam seminalē spe-
cificam aurificam multiplicandam, quæ an-
te dicta omnia ita esse, & in hac scientia ta-
liter intelligi debere, cum ijsdem authorita-
tibus, à te in hoc Capite citatis, legitimè
explicatis comprobabo.

Primus Textus est desumptus ex libro
Clangor Buccinæ intitulatus, quem adducis
his

his verbis: Prudenter & discretè te operari oportet, quoniam sine fermento non poterit Sol neq; Luna esse, & aliud Semen sine fermento non est appropriatum & utile nisi aurum ad rubrum & argentum ad album, quibus Verbis antecedentes tres lineas ejusdem Authoris quæ hunc Textum immediate antecedunt, adiungendo, res melius declarabitur. Argentum vivum à corporibus dissolutione subtiliatione & sublimatione extractum, coagulatum in sulfur album vel rubeum sustinens ignem & fixum, nullam vim habet ad ruedinem: Prudenter ergo te operari oportet, &c. Qui Textus significat quod dixi superius, quod etiamsi per ablationem labis originalis imperfecta subtiliaveris, & mundaveris, atq; in Sulfur fixum ignem sustinens reduxeris, nullam vim tingendi habere, nec ad album, nec ad rubrum, nisi cum perfectis Auro & Argento vim tingentem semifinalem aurificam indideris, & ideo prudenter & discretè operari oportet in Auro & Argento, quia sine fermento Auri, id est specifica vi aurificante seminali, nunquam exibit Sol aut Luna, sed, secundum Philosophum, aliud quid, quod non est de specie Septem Planetarum, id est, septem Metallorum.

Altera Authoritas à te citata, est Raim: Lulli. Cod: p.m. 28. propter quod depravata magis

MEN TEM ALIT ET EXCOLIT

K. K. HOFBIBLIOTHEK
ÖSTERR. NATIONALBIBLIOTHEK

*69.M.94

imen-
debi-
igen-
a pro-
e, pri-
em in
apidis
fecta;
st, ad
callica
ndica-

num-
b ipsis
nucleo
secum
in me-
atione
fixum
ne fiet,
perfe-
ctius
etalici
apidis
o tan-
canum
et mul-
nyeni-
aure-
ntiam
metal-

manus suam doctrinam credibiliorem reddat: non absq; notabilis Reipublicæ Hermeticæ detimento, Tyronum confusione, atq; Sapientum scandalo, quod ut mundo pateat, nobis placuit, in gratiam Filiorum artis, Tumbam hanc putatitiè sigillatā, Hermeticè recludere, ipsamq; & Thesauris & Scientiâ vacuam publico exponere, ne insciij in illa refranda pro somniatis acquirendis, proprios Thesauros tempus, laborem & nummos inutiliter effundant: & utinam, iterumq; utinam, omnes huic scribenti similes, simile quodq; examen invenissent, atq; imposterum invenirent, forsitan melius foret huic Scientiæ Studiòsis. quibus ut satis faciamus abundè, dum alterius errores monstramus: veram & rectam viam, nec non linea-

nearecm Methodum, tam de proprio,
quàm principaliorum Authorum,
differentes, confusas, obscuras vias
combinando, reordinando, decla-
rando, docebimus; quam qui semel
ingressus fuerit, optatam metam,
orando, speculando, & laborando,
infallibiliter attinget: quod DEUS
omni pio Hermeticæ Philosophiæ
Sectatori concedat. Amen.

Admonitio ad LECTOREM.

Sicuti Author Túmbæ Semiramidis
suum Libellum in decem Capita di-
visit, & nos Caput per Caput examinan-
do totidem ponimus: Quibus Corolla-
ria subiectentes, hujus artis Doctrinam
ordinatim tradimus.

A5 CA-

CAPUT I.

De Subjecto Physico Lapidis Philosophorum.

N hoc primo Capite, Subjectum lapidis declaras, & generliter loquendo, optimè didicisti ex authoribus, cætera negligendo, ex solo regno minerali illud petendum esse, atq; iterum bene asseris, id non ex mediis mineralibus substantia argenti vivi carentibus; sed ex metallicis defumendum, & omnia metalla fusa, præcipue non fusa, etsi imperfecta (per intimam labis suæ originalis depurationem) subjectum lapidis esse posse.

Quam Propositionem si verè cum suis circumstantiis intelligeres, aut practicè expertus esses, quatenus, quomodo, aut quando, metalla, tam perfecta, quam imperfecta, subjectum lapidis sint, & esse possint, adeptis te adnumerari non incongruè prætenderes; Sed timeo te plus studiosè perlecta, quam intellecta & practicata conscripsisse, eò quod Authores, tam tibi consentientes, quam contradicentes, & à tua doctrina aliena docentes, indifferenter tuis scriptis infers, uti accide-

cidere folet iis, qui verè non intelligentes, tam
en se illos intelligere credunt: quod patet
ex ante citato textu Philalethæ: Cap: XIX.
Est tamen unum in regno metallico originis miræ,
in quo Sol noster propinquius est quam in Sole &
Luna vulgi, si in hora sue nativitatis eum queras
qui in ſtrio nostro liqueſcit ſicut glacieſ in aqua te-
pida. Quem Textum adducis in probam,
quod postquam aurum pro ſubjecto lapidis
ſtatuiſti, etiam imperfectiora non excluden-
do idem eſſe posſe. Quod autem Philaletha
per illud *unum* non intelligat pro ſubjecto
lapidis metalla perfecta, multo minus im-
perfecta, uti tu male intelligens hariolaris,
ex ſequenti clariore hujus textus explicati-
one apparet, *est tamen unum in regno metal-*
lico originis miræ.

Id eſt nucleus mercurij metallicus albiflui-
mus, & purissimus, qui propter raritatem
artis, tameum ſpeculative inveniendi, quam
practicè educendi mirabilem methodum, à
Philaletha, *originis miræ* appellatur.

In quo Sol noster propinquius eſt, quam in
Sole & Luna vulgi.

In quo, ſcilicet nucleo, at non plus ultra
defæcatiſſimo, ſol noster, id eſt aurum vivum
Philofophorum, ſeu Sulfur artis, *propinquius eſt, quam in Sole & Luna vulgi:* id eſt fa-
cilius per decoctionem ex illo extrahitur,
quam ex auro vulgi, tam propter puritatem,

quia

quia auro & argento purior hic nucleus, illud homogeneitate antecellit: Nam licet aurum quoad perfectionem metallicum sit sat purum, & perfectè homogeneous, tamen quoad perfectionem medicinalem non ita est; Secundum omnium Sophorum authortates, quas hic annexere supersedeo. Propter brevitatem, citius enim per se, quam auro adhuc clauso junctum, in Solem nostrum, id est Philosophorum decoquitur.

Si eum in hora sua nativitatis queras.

Si eum, id est ante dictum Solem nostrum, in hora suæ nativitatis: quando scilicet ex illo uno in regnum etallico originis miræ, id est ☽io homogeneo, per competentem ignis decoctionem natus, educitur: *queras, id est accipies, qui in Mercurio nostro liquefcit.*

Qui, scilicet *Sol noster* ex ☽io natus, in ☽io nostro nempe unde natus, iterum impositus, liquefcit, id est resolvitur, *sicut glacies in aqua tepida.*

Quemadmodum glacies nil nisi mera aqua concreta est, ideo etiam in pura aqua tepida, absq; rejectione ullius superfluitatis inseparabiliter resolvitur: Parim odo & ille Sol, sicut glacies, ex ☽io Sophico tanquam aqua sui generis, solo Igne concretus, & in hora suæ nativitatis, id est coagulationis, acceptus, eodem ☽io reimpositus, sfaviter resolvitur, tanquam in aqua tepida, id est, leni calore adhibito.

Ergo

Ergo illud unum in regno metallico originis miræ, ex quo Aurum vivum, sive Sulphur artis propinquius, quam ex aliis metallis educitur, & in quo idem Sol noster iterum resolvitur, est nucleus ille mercurialis omni superfluo spoliatus, & non Metalla perfecta, multo minus imperfecta; cum præiora nimis arctè clausa, posteriora nimis impura, ut possint aurum vivum, seu Solem nostrum, tam propinquum, id est sola decoctione dare: & si darent, quomodo iterum resolverent, quæ ipsamet coagulata sunt: Illudq; ex aliquot lineis Philalethæ, supra citatum Textum immediatè antecedentibus sat colligere licet: Dum dicit: *Pariter & per hanc intelligenti modum lapis noster est in omni metallo, ac minerali, quia puta Sol vulgi ex ipsis extrabi possit, ex quo Sol noster propinquius peti possit.* Quibus dictis superaddit, quod sit adhuc aliud unum in regno metallico originis miræ, in quo Sol Philosophorum adhuc propinquius inveniri potest, quam in Sole & Luna vulgi. Unde in antecedenti Capite XVIII. clarius insinuavit: *Quare aurum nostrum est materia lapidis proxima, aurum vulgi propinquum, cætera metalla remota: Sed si aurum nostrum quæris in re media, inter perfectum & imperfectum, quære & invenies.* & illud medium inter perfectum & imperfectum (quod superius unum in regno &c. dixit) est *gius homo-*

homogeneus suus animatus, qui perfectus, quatenus ipsum aurum puritate & homogeneitate superat, imperfectus, quatenus adhuc volatilis & non fixus decoctione indiget ad sui perfectionem.

Quæ explicatio sicuti sat clara est, ita etiam sat clarè docet, te Philalethæ Doctrinam nullo modo scire, nec intelligere, & ideo ante dictum Textum ad tuam Hypothesin comprobandam ignoranter detorsisse: quia aliud est rem per transennam inspicere, & conjecturari, aliud centrum veritatis cognoscere, & fundamentaliter argumentari, prius in suppositios, posterius in veros Philosophos cadit.

Postmodum præscindendo ab imperfectioribus, etiam perfecta metalla aurum & argentum pro subjecto lapidis declaras, variisq; Authoribus legitime probas: iterumq; in conclusione hujus Capitis, imperfecta metalla proponis his verbis: *Nos non negamus, etiam dari aliud subiectum minoris pretij, ubi imperfecta metalla non exclusimus, quemadmodum ex Anonymo Philaletha hisce verbis meminimus, est adhuc unum in regno metallico mirabilis originis, &c.* quanquam vile hoc pretium multi Philosophorum de menstruo solvente intelligent.

Quæ verba quam sint inordinata, cæteraque omnia quam confusè dicta atque ex Au-

thoribus male coadunata, pejus intellecta,
adhuc clarius docebitur.

Si aurum quatenus rem, omnia ad lapidem necessaria, in se habentem; id est tam humiditatem mercurialem, quam sulfur specificum, seminale, aureum, fixum, & tingens; verum & totale subjectum lapidis statuis, cum Authoribus à te productis optimè concludis: Idem autem imperfectis attribuere, male quadrat, quia omnia ad opus completum necessaria, sicut illud in se non habent: quamvis humiditatis mercurialis subjectum, æquè ut aurum realiter existant, unde aurum vivum: id est sulfur artis fixum educi potest, quod tamen ex imperfectis, etiam ab omni labe originali depuratis, & fixis eductum, adhuc non est, nec erit aurum, multo minus lapis tingens imperfecta in aurum, nemo enim dat quod non habet, specifica enim aurea seminalis fixitas nunquam in illis fuit, ideoq; illam nunquam dabunt, neq; totaliter, & indistincte, subjectum lapidis nominari possunt, quod sic probo: Lapis Philosophicus debet vere & realiter imperfecta in aurum tingere, sed metalla imperfecta quomodo eunq; preparata, nunquam alia imperfecta in aurum tingent realiter; ergo illa, illud unum quid, vili pretij, lapidis subjectum statuere, erroneum est.

Ad hu-

Ad hujus rei maiorem elucidationem
hanc similitudinem ponam, granum frumenti in terram positum, per Leffas penetratur, resolvitur, & plurima grana producendo multiplicatur. Qui ergo hujus multiplicationis subjectum ipsum granum esse, propter vim seminalem granificam in illo existentem, assereret, optimè argumentabitur, qui autem aquam, qua in terra fermento fracedinis in Leffas abit, aut etiam ipsum leffas pro subjecto hujus granificationis posneret, quām remotè ne dicam stolidè argumentaretur, quivis semidoctus agnosceret: quia Leffas ex se solo nunquam granificationem neq; ejus multiplicationem constituet, licet ipsum granum ex illo Leffas, interveniente virtute seminali specificâ granificationis fiat.

Pari modo imperfecta metalla subjectum huj⁹ metallici Leffas, id est humiditatis mercurialis solum sunt, in quo aurum mediante industriosi artificis operatione, materiam desumet, ad virtutem suam seminalē specificam aurificam multiplicandam, quæ ante dicta omnia ita esse, & in hac scientia taliter intelligi debere, cum ijsdem authoritatibus, à te in hoc Capite citatis, legitimè explicatis comprobabo.

Primus Textus est desumptus ex libro Clangor Buccinæ intitulatus, quem adducis his

his verbis: *Prudenter & discretè te operari oportet, quoniam sine fermento non poterit Sol neq; Luna esse, & aliud Semen sine fermento non est appropriatum & utile nisi aurum ad rubrum & argentum ad album*, quibus Verbis antecedentes tres lineas ejusdem Authoris quæ hunc Textum immediate antecedunt, adiungendo, res melius declarabitur. Argentum vivum à corporibus dissolutione subtiliatione & sublimatione extractum, coagulatum in sulfur album vel rubeum sustinens ignem & fixum, nullam vim habet ad rubedinem: Prudenter ergo te operari oportet, &c. Qui Textus significat quod dixi superius, quod etiamsi per ablationem labis originalis imperfecta subtiliaveris, & mundaveris, atq; in Sulfur fixum ignem sustinens reduxeris, nullam vim tingendi habere, nec ad album, nec ad rubrum, nisi cum perfectis Auro & Argento vim tingentem semifinalē aurificam indideris, & ideo prudenter & discretè operari oportet in Auro & Argento, quia sine fermento Auri, id est specifica vi aurificante seminali, nunquam exibit Sol aut Luna, sed, secundum Philosophum, aliud quid, quod non est de specie Septem Planetarum, id est, septem Metallorum.

Altera Authoritas à te citata, est Raim: Lulli. Cod: p.m. 28. propter quod depravata magis

alys reperiuntur duo, scilicet Aurum & Argentum, sine quibus ars ista non poterit integrari, cum in illis sit purissima substantia Sulfuris, ingenio naturae perfecte depurata, & ex illis duobus corporibus, cum suo Sulfure & Arsenico prparatis, nostra Medicina elici poterit, & sine illis baberi nequit. Quæ ultima verba cum cæteris aperte concludunt, Lapidem tingentem in Aurum & Argentum, sine Auro & Argento fieri non posse, ergo male imperfecta unicè, sicut Aurum pro subiecto Lapidis ponuntur; nisi prius, ut alter Philosophus dicit, in Aurum convertantur, quod sola projectio Lapidis efficiet. Tandem Caput primum optimè concludis, quod Aurum Philosophorum non sit Aurum & Argentum vulgi, nec in colore, nec in substantia, sed illud, quod extrahitur ex eis, est alba Tinctura & rubea; Sed male te distinxisti in antecedentibus, dum subiectum hujus Tincturæ proponis, quidlibet pro quolibet, in terminis & authoritatibus confundens, quod clarius in sequentibus apparebit.

Corollarium CAPITIS I.

Sed ut ex hac Disceptatione Lectori omnis Confusio cum aliquo fructu auferatur. Dicimus cum omnibus Sophis ex regno minerali Subiectum seu Mater-

Materiam pro Lapide Physico defumendam ; Sed hoc cum grano Salis : id est, debitis Distinctionibus, non confuse intelligendum, nimirum imperfectiora metallica pro subiecto Lapidis dupliciter statui posse, primo, si debitè repurgata per projectionem imperfecta transmutetur , tum totale Lapidis subiectum perse erunt , ut reliqua perfecta ; quod quia largo modo defumptum est , ad secundum transibimus , nimirum metallica imperfectiora, pro subiecto Lapidis indicari, quatenus omnia actu in se habent humiditatem mercuriale purissimam , ab ipsis separabilem, & separandam , in quo nucleo Mercurij purissimo delitescit intrinsecum inclusum potentiale Sulfur purissimum metallicum , quod quidem in sui depuratione nec non fixatione, Sulfur metallicum fixum purum, in alia Metalla ingrediens bene fiet, sed nunquam Aurum aut tingens imperfecta in Aurum dabit ; Ideòq; intuitivè istius humiditatis mercurialis, sulfurisq; metallici originalis sibi inclusi , pro subiecto Lapidis habentur, eò quod absq; illo Menstruo tanquam metallico Leffas, metallicum granum scilicet Aurum resolvi intumescere & multiplicari nequit : Sed ambo origine conyentes, hoc actualem fixam specificam auream illud , potentialiter , fixam substantiam

metallicam præbens, in tertium, quod neque Metallum nec Mercurius; Sed Medicinam multipliciter tingentem auream abeunt, propter præpollentem, tam hujus quam illius antecedentem mundationem & præparationem: Itaque uti perfectiora, propter defectum perfectionis aurificæ supra dictæ, solum & totale subiectum Lapidis impropriè dicuntur; è contra Aurum, quia utrumque plenè possidet; scilicet humiditatem mercuriale cum Sulfure aureo specifico, pro totali lapidis subiecto veridice statu potest. Quamvis unum sine altero Lapidem completum non dabunt, eò quod secundum Philosophos, non invenitur ignis, qui Aurum destruat, cum conservatione specifica aureitatis multiplicabilis, nisi mercurialis humiditas depuratissima, ex imperfeccoribus deprompta: quamprimum ista semel ad invicem in substantia humida indivisibiliter unita videbuntur, tum erit, & illi soli quadrat, & aliter non, verissimum illud Sapientum Proverbium.

Est in Mercurio quidquid querunt Sapientes.

CA-

CAPUT II.

Quid sit Aurum Phy-
sicum , seu Philosophorum.

N hoc Capite iterum ut in superiori generaliter loquendo quodlibet corpus metallicum resolutum in ultimam materiam , scilicet mercurium ; esse Aurum & Argentum Philosophorum asseris , idq ; confirmas per vulgatam Philosophorum Sententiam : *est in mercurio quod querunt sapientes* : possibilitatem , illa reducendi , in mercurium ibidem probas per dictum Sophorum , omnis res ex eo est in quod resolvitur ; Sed omnia metalla reducuntur in argenteitatem vivam , ergo fuerunt argentum vivum .

Imprimis hic confundis mercurium Philosophorum cum sulfure eorum ; Sed ne in tot dubijs & nosmet confundamus , in aliud locum , ipsorum differentiam adinvicem , demonstrandam rejicimus ; Hic autem quaerimus , qualem mercurium cum sapientibus intelligis ? Verum quidem est dictum Philosophi à te allegatum , quod omne metallum redeat in argentum vivum , sed hoc non infert , quodlibet metallum in argentum vi-

vum resolutum; uti nec ipsum mercurium vulgo venalem, esse aurum vivum Sophorum, & si etiam secundum tuam opinionem Capitis primi, intima labis suæ originalis depuratio ipsis supervenerit: adhuc non erunt aurum Physicum; sed solum mercurius eorum, & hic mercurius verum proximum & genuinum subjectum auri Physici, quod ex illo deponitur coctura per ignem; quod junctim cum auro proximum & immediatum subjectum erit ad lapidem auri-
ficium inde deponendum. Ex quo clare patet, aurum quidem in humiditatem sphericam mercurialem resolutum, dici posse unicum & totum subjectum lapidis, nec non mercurius, in quo omnia insunt quibus indigent Sapientes, nempe humiditas mercurialis, & sulfur aurificum seminale tingens, ex quibus unicè constat lapis chrysopæus; à qua finali prærogativa, omnia alia mercuralia, imperfectiora excluduntur, & quamvis Geber sentire videtur in doctis quod sic, eo quod dicit, si per solum argentum vivum perficere poteris, pretiosissime perfectionis indagator eris. Sed quod hoc intelligit de mercurio imperfectorum solo, etiam si depuratisimo, satis clare innuit in Capitulo de medicinis tertij ordinis, his verbis: *Alio enim gradu eges solaris medicina, in pigmentorum præparati-*

pars tione, alio vero lunaria haec [scilicet solaria] sulfuris administratione tangentis eam, quale autem Sulphur intelligit, declarat in Libro Investigationis in fine in recapitulatione totius Operis, postquam imperfectorum præparationem & subtiliationem sufficienter determinavit, dicendo: *Lapidem nostrum dicimus nihil aliud esse, quam spiritum factentem & Aquam vivam, quam & siccum nominamus, & per naturalem proportionem mundatam quibus addi debet & tertium ad opus abbreviandum, hoc est corpus perfectum attenuatum.* Quod clarius confirmat auctoritate Guidonis de Monte manuale Hermeticum de filo Ariadne, in Corollario Capitis octavi. Et ut huic Corollario coronidem imponam, ut dicit Guido de Monte, licet Lapis Philosophorum perfici possit, usq; ad albedinem seu rubedinem, tamen non potest fieri Elixir, sine Auro & Argento vulgi, alteratis prius & præparatis. Item brevis manuductio ad rubinum Cœlestem Philalethæ adscriptus, sic et à Birria editus Pagina 62. dicit: Intellegis ut credo, quod quamvis ex Auro solo sit Lapis noster, tamen Aurum vulgi non est ille, ut ergo ex Auro vulgi eliciatur Aurum nostrum, dissolvendum est in Aquam non elementarem, sed manus non madefaciens, hoc est mineralem, quæ Aqua est, Mer-

curius qui ex servo rubeo tractus habet in se, quod citra ullam manutum impositionem totum opus perficit.

Corollarium CAPITIS II.

Quæ omnia clarissimè docent non omnem promiscuè Mercurium imperfectorum esse Mercurium Sophorum, multò minus Aurum vivum eorum, & adhuc minus Lapidem: Sed omnia imperfectiora esse subjectum Mercurijs Sophorum, hunc Auri vivi, seu Sulfuris artis, illud junctim cum Auro Lapidis subjectum: Aurum autem vulgi solum per excellentiam totale Lapidis subjectum dici posse; nisi terminos, operationes, subjecta, aliāq; omnia confundere velimus, contra sapientissimum Proverbium, qui bene distinguit, bene docet: qui hoc nescit, aut præterit, in hac Palæstra sine obrectationibus non commorabitur, nam qui per invidiam conscientius, aut per ignorantiam præsumptuosus, Tyrone in confusum Labyrinthum magis intrudit, semper contemnendus, & rejciendus est.

CA-

CAPUT III.

De Præparatione

Corporum pro Mercurio
Philosophorum.

Sq; **huc generalioribus inha-**
rendo, eminus tela incertiora,
quia theorica missa fuit, nunc
propius accedens dum de Pra-
etica agis, certioribus ictibus & rationibus
cominus pugnabimus. Incipis cum Avi-
cenna dicere, quod in solutione, vel argen-
teitatem vivam reductionem corporum
perfectorum, laborare oportet, quod uti di-
ctum Philosophi veridici illibatum relin-
quimus; sed examinemus parumper, quod
de proprio depromis talento, subjungens.

Verùm cùm hæc Corpora utpotè perfe-
ctiora, arctius constricta sint, ut ipsi in Mer-
curium reduci queant, primò præparatio-
ne, & physicâ calcinatione opus habent;
quæ quidem non tam necessaria est in Ar-
gento, nam propter munditatem, & molliti-
em facilè in id agit Aqua nostra, quod non
fit in Auro & Argento, & reliquis Metallis,
quæ omnia requirunt calcinationem, in quæ
Aqua nostra facilius agit. B 5 Quæ

Quæ verba tanquam clara & ænigmatibus carentia, etiam planâ explicatione & examine indigent.

Imprimis quod arguis perfectiora arctius constricta, & duriorem coagulationem natu, etiam difficiiliorem in Argentum vivum reductionem præbere, tanquam rem à Sophis nullo ænigmate absconditam, & per consequens ipsis Tyronibus notam propteribimus; sed quatenus secundum quam Philosophiam prius Aurum & reliqua Metalla præparatione, & physicâ calçinatione indigeant, ut Aqua tua (Deus scit qualis) facilius in illa agat: item quatenus Argentum propter suam mollietatem & munditatem illa calcinatione physica non indigeat: aliquando accuratius indagabimus.

Primo proponis calcinationes & præparationes physicas: tēq; irridendum exhibes, dum crassas & mechanicas Metallorum præparationes, Lippis & Tonforibus notas pro physicis decantas, quas ut aliorem Cachinnum moveant, omni velamine denudabimus.

In primis extense doces Metalla, in Lacoste Virginis solvenda, prius per calcinationem purgandā, & à Luna incipiendo, ipsam Aquaforti solvendam, Aqua salsa præcipitan-
dam, Aqua pluviali calente omni falsoidine
& acri-

& acrimoniâ privandam & exsiccandam, talémq; Calcem in superlativo gradu mundissimam deprædicas.

Miror iterumq; demiror, quod Lactis virginis Possessor (à te Capite VI. propalati sub nomine & dotibus Alkahesti) tam stolidas prius Argenti præparationes impuras ridiculè proponis: nam si Alkahest scires & haberes, etiam cùm tibi à te Cap: VI. citato Doctissimo Helmontio (qui ad hunc usque diem, in suo genere scribendi parem non habet) novisses, quod Alkahest Argentum saltum simpliciter limatum aut attenuatum, absq; tua putatitia physica Calcinatione prævia, in primam resolveret Materiam, vel in Substantiam liquidam reduceret, ponde-re Metalli impositi æquiponderantem, cùm conservatione Potestatis Seminalis, non quoad Seminationem, aut sui Multiplicationem (hanc enim destruit) sed quoad Dotem specificam medicinalem ipsi in suo semine ab Omnipotenti inditam, absq; ulla sui Unione cum soluto, immò totali separatiōne, menstrui, non imminuti, nec quantitate, nec qualita-te. Dixi absq; tua putatitia Calcinatione, quam Calcem jubes Aquâ calente edulcorari & omni falsedine privari, supposito iterum falso, experientia enim doçet, quod quomodo cùnq; lavetur, semper suo ponde-re au-

re augmentata invenietur, propter partem plus terrestrem salium, secum præcipitatam, & nulla Aqua calente separabilem, & quòd hac Calcinatione Argentum purgari dicis; nec non hanc Cálcem ipso Metallo impuriorē factam, mundissimam nominas, non minus falsum, quām stupidum est pro tanto Philosopho: Saltem ex Chymistis vulgaribus talia addiscere debuisses, de quibus Glauberus, aliq; similes sat superfluas chartas commaculārunt.

Nec minus video quā doctrinā asserere audeas Argentum, propter suam munditiam & mollitatem, Aquæ tuæ actionem, Auro aliisq; Metallis citius pati, & sic præviā Calcinatione, ut illa non indigere: non enim comperio ullum sapientum, præterte, in Argento hanc puritatem Auro præpollentem, aut mollitatem aliorum, scilicet Auri, Martis Veneris superantem arguisse: nisi forsitan Argentum vivum intelligere velles, cui tamen apertè sensus tui scripti refragatur, & tamē ille adhuc in talibus deficit; nisi sit Argentum vivum Philosophorum, quod solum Auro cæterisq; Metallis purius & mollius est, & veridice dici potest; melius fecisses cum Paracelso manere, à quo aliquam portionem tuæ doctrinæ suffuratus es, qui in Archidoxorum Libro tertio, ubi tractat de

signi-

simili Metallorum in Oleum reductione , pro Elementorum separatione: non solum Argentum sed & Aurum se dare nulla præviâ Calcatione, his verbis docet, Capite, de separatione Elementorum ex Metallis. *Quanquam non omnia Metalla sic in Oleum reducuntur, nisi prius preparata fuerint, ut Mercurius sublimandus, Venus florificanda, Mars crocificandus, Iupiter reverberandus, Saturnus calcinandus, Sol & Luna facile se dedunt.*

Jam descendamus ad examinationem physicæ Calcinationis Auri, quam facis per Mercurij amalgamationem cum Auro gloriose, titulo ridiculo, quia cum Antimonio repurgato, per pellis compressionem, in Aqua forti solutionem, & atomorum subnigrorum subsidentium competenti igne reverberationem, ad acquirendum pulcherimum crocum. Si antecedens Argenti in Calcem reductio, ad quodlibet cūq; opus physicum, non solum proficua, imo aperte nociva fuit, hæc plusquam vulgaris omni Chymastro nota, si non nociva, saltem parum proficua, quod talem laborem recompenset. Quod cum Philaletha Authorè à te citatissimo probo, ad quem, uti in multis essentialibus probandis & docendis Lectorem remittis, quomodo suam doctrinam reijcies, in qua stylo aperto hypotheses tuas

tuas excludit, scilicet Aurum per tot lanienas inutiles deducere, Cap: XV. explicitis his verbis: *Aurum perfectum in Terra & visceribus aliquando in frustulis arenatis reperitur, si hoc sincerum habere possis, purum satid est, minus purga per Antimonium, vel per Cineritum, vel bulliendo in Aqua forti Auro prius granulato, postea funde igne fusionis ac limato & paratum est.* Qui Textus Aurum purum fusum (addit autem explicitè igne fusionis, ne chymærici ad aliam fusionem, seu liquefactionem, hæc verba detorquerent) limari jubet & paratum esse dicit: ad ipsum unendum cum solvente: tu purgatum in Calcem reducis, hic in Calcem reductum fusione ignis ad pristinam Metalli formam revo-
cat: mala concordantia; sed quia hæc Lis parvi momenti est, transibimus ad tertiam Calcinationem, quæ omnia Metalla indiffe-
renter includit, quam ex Paracelso ad tuam rapsodiātē accumulasti. Nimirum Metal-
lum cum Mercurio amalgandum per di-
gestionem, Mercurium sublimatione abstra-
hendum, iterum digestione amalgaman-
dum, sublimatione abstrahendum, tot vici-
bus, quo ad Metallo cum Mercurio admo-
tā candela, instar cerae liquefacat, hoc calore
Balnei vel Fimi equiti, per mensis digestio-
nem, in Mercurium vivum, seu philosopho-
rum,

rum, seu metallorum, & materiam primam abibit: quem multi quæsiverunt, sed pauci iuvenerunt.

Quod ultimum verissimum est, quia res secundum præscriptam Methodum non succedit: "hec unquam crediturus ero, te hac clavis Tumbam Semiramidis clausisse, immo citatum Textum nullo modo intellexisse; multò minus operando complevisse: quod sequenti explicatione clarum fiet.

Imprimis metallorum calcinationem, & in Mercurium reductionem confundis: verum quidem est, Metalla cum Mercurio vulgi varie præparari & calcinari posse, ut presentis Methodus docet; sed nunquam verum erit: quod Metallorum maxime imperfectorum, non prius optimè & philosophice purgatorum, in eadem operatione cum Mercurio succedat ipsorum Calcinatio & in Mercurium reductio, nec Mercurius adhuc impurus cum Metallis plus impuris, tale quid præstabit, sed omnia in pulverem, per supra dictam Operationem abibunt, si autem Mercurium, per sublimationem fortiorem separaveris, non reassumet Metallum ad sui Amalgamationem: multò minus in Calcem levi igne fluentem, & adhuc minus in Mercurium abibit vivum; quod si nescis, experientia proba, si aliter eveniet, mendacij me arguas.

Non

Non tamen inficias ibo, secundum aliud dictum Paracelsi, *in, per, cum, & ex* Metal- lis perfecta Metalla fiunt: Metalla in Mer- curium per Mercurium reduci posse, secun- dum vulgatum dictum Sophorum: *fac Mer- curium per Mercurium*; sed cum debitiss Di- stinctionibus id intelligendum est, nec non multis Manipulationibus, in hoc Processu mutatis, aliisq; additis; quas Paracelsus non distinxit, multò minus insinuavit, ut potè relinquendas filijs artis, labore, & specula- tione eruendas: quas tamen nunquam, nec tu, nec illi invenient, qui in Præliminaribus hujus Philosophiæ hærentes, erratis, nisi de circumferentiali & putatitia Philosophia, ad Centrum, id est Nucleum scientiæ Herme- ticæ inspexerint: & tamen adhuc talis Pro- cessus, qualem posuisti, quid cum tua pra- etica commune habet? certè nihil, ut paulò post videbitur.

Jam ad quartam descendamus, quam ab alio Philosopho putatatio tibi non absimili (quia similia cum similibus facile conveni- unt) *Ioachimo Polemanno* adducis: nempè beneficio Corrosivi duplicati, & satiati Me- tallum in minutissimos Atomos dilaceran- dum, ad tingentem animam suam menstruo igneo solventi tradendam, quæ Operatio uti phantasticè speculata, ità practicè nunquam succe-

succedit, & si succederet, quid anima tradenda igneo menstruo, cum supra allatis commune habet; sed quia intentum meum non est nugis inhærendo tempus & calamum terere, Polemannus, authoritate Pantaleonis, inter Neotericos facile principis, in suo Bisoglio Metallico pag: 26. tanquam erroneous condemnabitur, dicentis. *Quod nonnulli sicut Poleman in suo lumine volant hanc Liquorem latissimum ex selibus propriis dicitis depromere, erroneam plene est.* Et quod Operatio non succedit post binas lucas addit: si vel maxime salia saturata in spiritum magno labore & torturâ ignis exprimantur, activum tamen solvens unde non emerget, segnes enim tales spiritus, multoties ingenti labore elapsis annis ipse met paravi, nullo vero desiderato effetu. Huc usq; Pantaleonis verba, quæ uti clarissima, ita verissima sunt: Dubitant ad tam apertum lumen, utrum Pantaleoni, an tibi plus credendum, experientia rerum magistra pro primo stabit. Hinc concluditur, qui aliorum errores, & putatitiam Philosophiam, ad suam comprobandam adducit, illum talibus similem in ignorantia passivum, aut malitiosè activum deceptorem esse; nam nunquam creditur, verè adeptus, gloriam suæ sciætiae, erroribus & ignorantia-

denigrare velle, quam alij, ænigmatibus, occultoq; stylo obscurare anxiè quæsive-runt.

Tandem postquam alienis, tam practicis, quam doctrinâ à se invicem diversis, & à te non intellectis, ideoq; confusè, chartam sat impleviisti : ad propriam tuam Methodum descendis, statimq; secundum consuetudinem ignorantium qui quod nesciunt, docere volunt, te ipsum confundis, tuamq; Calcinationem etiam primam solutionem, ad tuum libitum nominas, eamq; sic conficis.

Calcibus Solis & Lunæ affundis Vinum Vitæ, seu tuum Menstruum, à te Capite VI. Alkahest appellatum, ad eminentiam unius digitii, & Capitello seu Alembico imposito, in cinere, vel arena digeris, & coagulas, coagulato novum Menstruum affundis, & ut priùs coagulas, idq; tertiam vel quartam vice repetis, vel donec Calx metallica, ad lumen instar ceræ vel glaciei liquefacat, quod est signum sufficientis Calcinationis philosophice cum conservatione Metalli in sua virtute prima, & hoc dicis Conjugium Gabritij cum Sorore Beja.

Quod Conjugium tu nunquam vidisti, multò minus tua verbalis Methodus, in nullo sibi invicem cohærens, tale quid erit.

Jam diximus, satq; probavimus, quod

Alka-

Alkahest, cum sibi à se solutis subjectis, non unitur, neq; coagulatur, sed se ipsum finitam solutione segregat, vel in eodem vitro, subitus aut supra consistendo, pro varietate subjecti soluti, vel in abstractione separatum, & non junctim cum soluto ascendit, quod Helmontius, Pantaleon, alioq; moderniores aperte docent, talēq; tuum solvens non esse declarat Unio & Coagulatio, quam tuo Menstruo adscribis : quod quale sit, Capite sexto videbitur. Examinando hic paululum accuratius Operationes, Actiones, & Passiones, utrum congrue, possibles, propriæ, & inappropriæ, &c.

Menstruum ad eminentiam digitii Metallo in Phiola superfundis, Capitello seu Alembico apposito, igne cineris, vel arenæ digeris & coagulas : Jam querimus, utrum intelligis hanc coagulationem, cum totali remanentia Menstrui cum Metallo : id est, in Vetro per optimè cum Alembico unito, omni evaporatione prohibita humiditas menstralis Metallo coaguletur ; si respondes quod sic, dicimus erroneum esse, quia in Vitris absq; ulla evaporatione clausis, coagulatio liquidi cum sicco fieri non potest, nisi per mutuas actiones, & circulationes unum in alterius naturam declinando, in tertio, sive mediâ utriusq; natura coeant, & hoc non

succedit similiter, absq; rotatione & purificatione Elementorum, scilicet humidi, & sicci, qualis Operatio, si secundum tuum dictum cum Gabritio & sorore Beja, id est, Mercurio Sophorum & Auro, iterabitur plures, quid aliud erit, quam ipsum Lapidem Physicum, finitum & multiplicatum producere, non autem simplicem Calcinationem, seu ut magis tibi arrideat, primam simplicem solutionem facere: taliter nugari non est veri Philosophi.

Si autem opponis, te intelligere abstractionem Menstrui per Alembicum usq; ad coagulationem, tales, qualem, iterumq; novi appositionem, ad terminum praescriptum. Nec ista Anchora sufficiens erit, quin in hoc vasto ignorantiae mari firmæ veritatis Hermeticae rupi allisus naufragaturus sis.

Ecce responde ad quæsita, estne liquor Alhahest, Lac Virgitis, vel Mercurius Sophorum, omnino homogeneus (id est ut gutta prima in distillando, ultimæ in virtute & qualitate respondeat) vel non, scio, ne prorsus idiota judiceris, responfurm quod ita, & hoc Authores, & inter alios pag: 68. Helmontium docere hunc Liquorem in balneo non ascendere, eò quod sibi in sua humiditate coæqualis & homogeneus nil evaporable in Balneo habeat, uti nec Mercurius So-

us Sophorum. Quo posito indubitatum manet primâ vice tantum Menstrui tui, cum Metallo remanere, quantum sufficit ad coagulationem, medium inter liquidum & durum, & quod ascendit per abstractionem, ejusdem virtutis cum illo esse, quod remansit, ad quid ergo novi Menstrui additio & abstractio secunda, tertia, quarta, & pluribus vicibus, cum jam Metallum non plus ex eodem Menstruo retinebit, tam in quantitate, quam in qualitate, sicut retinuit in prima abstractione, certè superfluum & inutile.

Si autem dicis in tali abstractione Metallo partem sibi plus amicabilem & convenientem retinere, & propterea repetendum, usq; dum tantum de Menstrui potiori parte tantum remaneat, quoad liquefacat ad Candalam instar ceræ: Respondeo tunc tua Beja non est Lac Virginis, seu Mercurius Sophorum, sed supposititia ex Lupanari Sophistarum producta: non verò illa est casta Gabritij Sponsa, quæ in amore Sophorum inalterabilis, & cum Gabritio in igne indivisibilis, generat filium Ignis, tantopere à Sophis amatum: siq; concludendo dicimus, quomodo cùnq; Scripta Sophistica larventur indoctis, sapientibus verò imponere nullus vestrum sibi persuadeat.

Corollarium Capitis III.

Sicut in antecedentibus dictum est, Aurum omnia ad completam Lapidis perfectionem in se solo habere, ita etiam certum est, Sophos infinitis sudoribus eductos, Aurum tam arcte clausum, tamq; perfecte coadunatum invenisse, ut omnium laborum optatum finem, ad sui resolutionem cum conservatione virtutis feminis multiplicabilis, spernat, quam impossibilitate quasi perterriti opus deseruissent; ni, secundum vulgatum Proverbium: *Vexatio dat Intellectum*, denuo speculando, & laborando indagassent, sicut in regno vegetabili in terrae visceribus est humidum quoddam Leffas, quod omni vegetabili conficiens & connaturale illa omnia generat, vel per resolutionem in suam naturam feminis specifici terrae commissi, vel ex se ipso, cum fermento seminarii specifico in locis reperto, sibiq; unito: Ita etiam in regno minerali Leffas quoddam metallicum: id est humiditatem mercurialem quæsivere, & invenire in locis, ubi natura mineralia producit, quod dum propter imparitatem puritatis, cum Auro ad optatum finem operati nolle agnoscerent, per ultimam illius de-purationem, hoc obstaculum removerunt, & in illo humido primordiali metallico, Aurum perfectum, tanquam granum seminale

metallicum resolventes, arte & igne juvan-
te, naturam promoventes, ad finale inten-
tum multiplicationis artificæ pervenerunt,
quod infallaci experientiâ comperti, infalla-
ci postmodum doctrinâ licet obscurâ, poste-
ris reliquerunt antiquiores, quæ obscuritas
per aliqualem moderniorum Philosophorum
illuminationem ita diminuta est, quod om-
nes (nisi ad ipsam lucem cœcutire velint)
uno Ore conclament, ex regno minerali il-
lud Menstruum defumendum esse; sed quid,
quomodo, & quando, causam præbet quoti-
dianæ Litis, tantorumq; scriptorum, querēs
quilibet, etiam indoctus, suam opinionem
tanquam probabiliorem mundo exhibere.
Unde quidam ingenuè, licet in toto, aut in
parte erroneè, conceptam suam opinionem,
& ex inditijs suarum, aut aliarum operatio-
num conjecturatam, mundo obtulerunt,
gratiâsq; merentur pro synceritate & bona
voluntate. Quidam aviditate gloria, aut
lucri ducti, experientiâ paucâ, multa ex Au-
thoribus malè compilata, pejusq; intellecta,
coadunant, & libros formant, eosq; effictâ
fronte typis committunt, & quamvis hic ex
venditione sui scripti Typographo facta, lu-
crum: ille à Tyronibus & indoctis optatum
applausum assequantur: à verè sapientibus
autem Philosophis, alto cachinno excepti,

& velamine ignorantiae sublato, publico ludibrio exponuntur. Quidam licet rem optimè tam theoricè quam practicè callentes; tamen cæcā seducti invidiā; sub sermone proditorio, & quasi aperte falso, hanc scientiam ita versutē tradunt, ut vix adepti, illis partes, illam enucleare queant, quasi gloriam apud sapientes quærerent, quod tam ingeniose sciverint sub duplicitatis (ne dicam falsitatis) larvâ ipsammet veritatem propalare. Quidam verò verè adepti, candide, quantum majestas hujus Artis omnium scientiarum facile principis, permittit, ipsius dogmata, ad extremum claritatis terminum stylo philosophico tradiderunt, absq; fiso & sophisticatione; & hi Authores verè sunt laudandi, & legendi, cæteris suprà enarratis omnibus rejectis. Et utinam: aliquis adeptus hoc opus, pium, Tyronibus, omnium utilissimum præstaret, staterāmq; depremet, quā breviter vulgatores Authores, succinctis rationibus, librati starent, ut quilibet Tyro, in illorum aestimatione, quantum in hac Arte valeant, non erraret, neq; in Labyrinthum tam verè, quam false docentium incideret. Certe, quicunq; tale opus aget, plus utilitatis in hac Palaestra desudantibus præstabit, quam qui novellos ederet libros, cum jam tot ac tanta de Lapide dicta sint,

ut ma-

ut maximus adeptorum sit labor, modum
scribendi invenire, ne, jam semel dicta, redi-
cant.

CAPUT IV.

De Solutione corpo- ris secunda & vera, atq; reductione in Mercurium.

IActâ jam in præcedenti Ca-
pitate, tuâ Calcinatione, seu ut ma-
vis solutione primâ svavi ac na-
turali sine stridore, cum humiditi-
tatis radicalis conservatione (quasi solvere
& calcinare tuo suprà dicto modo, in eodē
tempore, præter decoctionem physicam in
Vitro sigillato, itâ phantasticè, secundum tu-
um cerebrum contingere possit) in hoc Ca-
pitate Calcem illam ad lumen candelæ instar
glaciei liquecentem Phiolæ H.S.committe-
re jubes & leni Igne B.M. vel roris, per men-
sem philosophicum putrefacere, & secun-
dum tuum dictum, facta erit secunda & ve-
ra solutio Metalli in Aquam viscosam, seu
oleitaté quandam, & in ea esse verum Sulfur
metallicum, simûlq; verum nobilissimum

C5

Mer-

Mercurium, & quod solvens manere cupit cum soluto, eò quod natura naturam gaudet, natura naturam vincit, & immutat, atq; per hoc essentialis seu formalis, à corrosiva solutione distinguitur. Argentum dicis abi-
re in Liquorem seu Tincturam viridem, vè-
rum Elixir lunæ, Aurum verò in suam ru-
bedinis Liquorem, verum Solis Elixir: de
quo Geber dicit, sed non dicas ubi, ego enira
licet centies Gebrum perlustraverim, talem
Textum nusquam inveni) nos facimus Au-
rum sanguinolentum, melius à natura produ-
cum, quod natura nequaquam facit. Aliosq;
Textus consimiles, quos ut veneranda So-
phorum dicta præterimus; sed illa ad tuam
Philosophiam quadrare, multa in contrari-
um habentur.

Circa omnia ista tua dicta notandum,
quod ut in præcedenti Capite Metallum
calcinasti vel solvisti, ut tibi videtur, hic au-
tem Metallum cum Menstruo calcinatum
Phiolæ Herm: Sigill: committis ad secundam
solutionem & veram faciendam, in Oleum
seu Aquam viscosam: Quæ operatio utrumq;
ad stateram Hermeticam stare, & quid inde
eventurum sit, Cap: VIH. ubi filum practicæ
per alia intermedia Capita interruptum, de-
nud reassisnis, examinabitur.

In-

Interim lubenter fatemur, multa subjecta sola, aut varia coadunata, humiditatis resolubilis in suo genere participantia, per decoctionem in Vitro Hermetice sigillato, solvi, coagulari, purgari, separari, &c. secundum variam artis dispositionem, subjectorumque qualitatem; sed hoc Axioma generale, non legitimat titubantem tuum particularum processum ad Lapidem institutum, cuius quia nullam Descriptionem exhibes, non aliter, quam ex circumstantiis eius incepitudo deprehendi poterit. Videamus ergo: in antecedenti Capite, ut jam saepius dictum est, Menstruum ad eminentiam diti superfundis, coagulas, idque pluribus repetitis vicibus: tanta quantitas, & toties replicata affusio Menstrui ad Metallum, ipsum indicat multæ levitatis, quod vero solventi sive Mercurio Sophorina consimile non est, hic enim à modernibus, qui clarius aliquantulum quam veteres rem indicarunt, tam in via siccæ, quam in viâ humida ponderosus indigitatur, hujus testimonium perhibet Pantaleon examine Alchimisticop, Pag: 15, ubi describens illum, Lac Virginis appellat, & Liquorem lacteum ponderosum, ferritallicum à Mercurio currenti accidentaliter, non essentialiter differentem declarat; in via siccæ, currentem & ponderosum demon-

demonstrat cum ipsa experientia, Geber lib.
3. cap. VI. de Martis essentia.

Densam autem substantiam illud habere manifestè monstratur per illius aspectum & ponderationem immensi ponderis, Auro enim præponderat, dum est in natura sua, quod non convenit cum jam dicto (stante enī & probatā ponderositate Mercurij) primā vice ad eminentiam digiti superfundendo pondus decuplū excedes, quanto magis si secunda, tertia, quarta & pluribus vicibus hoc repetis, non sufficiet nec ter, nec quater decuplū ponderis Mercurij ad unum Metall. Frustrāq; detorques Authores etiam legitimos ad has tuas nugas probandas; interim sub silentio præteris Philaletham, aliās tibi familiarissimum, eō quod in hoc punto ponderis, absq; ullo sermone ænigmatico Capite XV. de amalgama Mercurij & Auri, & pondere utriusq; debito ponit triplū Mercurij ad unum corporis, vel duplo ad corpus, vel etiam triplū Mercurij ad duplū corporis. Si Philaletham ubiq; citas eō quod consentit tuæ Doctrinæ, quomodo non consentit tecum in pondere, aut tuus, aut illius error est, quod ultimum absit dicere de vero adepto.

Ad ultimum quod dicis : Hac viâ facimus Mercurium, sinc Mercurio vulgi; iterumq;
caput

caput præsens concludendo repetis. hac via
facimus ex Auro Mercurium, seu vaporem
unctuosum, non autem Mercurium vulgi,
ut falso nonnulli imaginantur, quæ dicta
quantas confusiones contineant, multa di-
cenda forent, sed nos ad confusionem in
ipsa Confusione evitandam inferius plura
dicemus: hoc tibi interim respondentes,
quod si ex Auro non facies Mercurium vul-
gi (melius dixisses currentem, nimis enim
grossa ignorantia est, Mercurium ex Auro
eductum, vulgarem nominare) necessaria
hac tuæ imaginaria operatione ex Auro Mer-
curium Philosophorum unquam facturum,
quem, quantum ex tuis scriptis patet, nullo
modo nosti: in cognitione enim Mercurij
sophorum, ejusq; tam in se ipso, quam cum
alijs, tam vulgi, quam aliorum metallico-
rum mercurijs differentiâ, totale hujus artis
fundamentum consistit: tu autem tuum in
capite VI. describens cum infinitis nomini-
bus ex authoribus compilatis decoras, de
proprio autem unde quomodo & quid sit nil
producis, nisi quod propriâ licentiâ, ad libi-
tum tuo factui imponis nomen haec tenus in-
auditum (Oleum salis mercuriale putrefac-
tum & alembicarum) seriam autem descri-
ptionem; stylo saltem philosophico, quid,
unde, & quomodo paretur (credens forsitan
taliter

taliter doctorum censuram evitare) tacendo
praeteris; sed ampliando sermonem in per-
multis sophorum encomijs, eorum mercu-
rio attributis (quasi tuus & illorum, idem
quid essent) in universalibus manens hos le-
ctorē consulere jubes, ET SCIES QUID SIT MEN-
STRUM NOSTRUM: nesciens quod quilibet
quam primum sapientum mercurium ex il-
lico didicerit, tuum imaginarium oleum sa-
biaceous patrefactum & abstinatum
focati pendet, & cachiano excipiet, tuasq;
magisterias tot calcinationes solutiones &
coagulationes tanquam fabulas explodet:
quia omnes in hac arte periti unanimiter
declarant quod quando menstrum seu mer-
curius eorum debito pondere auro additus,
vitro hermeticè sigillato commissus est, uni-
et etiam linearī decoctione, elementorum
tomatio, circulatio, separatio, solutio, coagu-
latio, fixatio, calcinatio, ad albedinem, & ru-
bedinem completur, vitro non solum nun-
quam reaperto; sed & irmano, propter im-
minens lapidis detinentum: talia docen-
tes si citare vellem, omnes adducere necessa-
rium foret, quia omnes in hoc conveniunt.

Videat jam omnis prudens lector, quid
tuis nugis mundo imponere presumis, dum
in capite tertio conjugium cum Gabritio &
fotore Beia tuo modo celebras multis vici-
bus

būs affundendo menstruum & coagulando, in hoc capite IV. alio vitro Hermetice sigillato ad putrefaciendum per mensem committis in Capite VIII. iterum alio vitro sigillato, idem includis : quid inde venturum ibi examinabimus.

Corollarium CAPITIS IV.

Ad meliorem intelligentiam sub jungimus, industriosè legitimos autores, solutiones uti & reliquas operationes confundere tam quæ extra vitrum sigillatum in præparatione rerum prima, quam quæ in vitro sigillato, debita decoctione succedant, iterumq; quoad intelligentiam variant, secundum viam quam tenent, siccum, vel humidam. Quorum omnium ut disputatio nostra, studiosia utilior sit, aliqualem elucidationem indicabimus.

Prima solutio intelligitur, dum imperfectora, tanquam subjectum à natura arti subministratum, grossum subtiliando, solidum inliquidando, purum ab impuro separando, pro illorum solvente sophico præparant: atq; ex varijs subjectis specie, non genere differentibus, à natura, secundum plus & minus ad coagulationem deductis, aquam homogenam ab omni superfluo mundam edu-

educunt, illam operationem, tanquam à principaliori, solutionis nomine insinuarunt quamvis interveniant aliæ, & diversæ manipulationes: scilicet sublimatio, distilatio calcinatio, &c.

Interdum intelligunt Philosophi primam solutionem (quæ respectu jam ante dictæ ut plurimum secunda appellatur) quando Aurum ante dicto menitruo, in vitro sigillato conjunctum, ab illo prius penetratur & solvitur, antequam in nigredine ambo coalescant: secundum tritum Proverbium *Solutio corporis, est Spiritus coagulatio*: Aurum enim suo solventi mercurio sophico committitur, ut fæcibus internis (quia externis caret) liberatum, post intimam ipsius purificationem & mortem, gloriosum, non Metallum, quod ante erat; sed Lapis Aureus in sua puritate & virtute, infinite multiplicatus resurgat: quod absq; solutione corporis, eaq; duplice evenire non potest: licet in uno vitro, in unaq; decoctione succedat: in prima enim unione amborum, Spiritus incipit Corpus penetrare, invertere & solvere; sed quia in illa actione, terreum Auri, ad Corpus licet Metallicum sat perfectum & necessarium, ad Medicinam vero superfluum; adhuc non separatum; sed solum extra vertitur, succedit & eodem tempore Spir-

Spiritus Coagulatio, donec corpore totaliter recluso & inverso, ambo in qualitate media, inter liquidum, & durum, in nigredine, inseparabili unione, coalescant : ad quod dum, exacto ignis regimine, perventum est, dum demum incipit, vera illa à Sophis tantopere decantata Solutio (ad quam prior Solutio Corpus disposuit: & hæc est Mens Philosophi, dum dicit per primum Spiritum corpora calcinantur, ut per secundum melius solvantur) illa secunda (sic dicta respectu antecedentis) dum Aurum jam solutum & reclusum, ejus Sulfur & Spiritus essentia- lis igneus liber factus, incipit subtile à Spissso separare, nec non terreum superfluum pedentim ad fundum vastis detrudere, ex qua terrestreitatis rejectione sequitur secunda totalis Solutio, non amplius in medium quid inter liquidum & durum, nec non in nigram fuscam, sed claram, albam, lucentem, totaliter liquidam substantiam, id est verum purum Mercurium volatilem Sulfur lumi- narium participantem; omnia ad opus ne- cessaria in se habentem, verum unicum & totale lapidis subjectum: qui absq; ulla ma- nuum impositione, totum opus perficit: quod sic fit, Spiritus enim igneus huic Mer- curio inclusus, post omnimodam superflui separationem iterum impulsu naturali, &

D

nutu

nutu Diei, ad suæ naturæ fixitatem, nec non
coloré tingentे redire cupit; sed quia actio
ignis innaturalis, solo naturæ motu tardè
procedit (prout in mineris videtur, quæ mul-
ta sæcula requirunt ad sui perfectionem) in-
dustriosus, artificiali, per suos gradus limi-
tato igne, hanc rem per suum Artificium ad
ultimum puritatis terminum deductum, ul-
teriori, nullóq; modo interruptâ decoctione
fovet, itâ ut ignis internus, huic Mercurio
inclusus, ab externo adjuvatus, & excitatus,
incipiat in humidum agere, nec non illud
per minima puncta, ad punctum coagulati-
onis & fixionis totalis perducere, quæ coa-
gulatio, non ut prior ex sicco & liquido in
medium, inter durum & molle in nigredine;
sed quia ex solo & antecedenti nigrâ massâ
resolutâ, & purificatâ, emergente Mercurio
succedit: etiam necessario in albam, om-
némq; albedinem superantem, terminatur.
Quâ terminatâ, incipit & hujus Sulfuris co-
lor, per cautam ignis violençiam paùlatim
emergere, donec non solùm in fixitate, sed &
in colore suum exuberantem terminum af-
secutus sit:

Et hic est magnus ille Labyrinthus, in
quo intricati vagantur Tyrones, dum nesci-
unt distingvere diversas operationes, diver-
sa intentione nec non diverso tempore con-
fusas:

fusas: omnes enim illæ, quæ in prima præparatione Metallorum imperfectorum manuali fiunt: eadem quasi omnes, Mercurio & Auro in vitro Hermetice inclusò absq; ulla manuum impositione, iterum succedunt; & hoc more confusionis (semper magis à Sophisticis & deceptoribus auctum) non transitur absq; ingenti studio, & multo labore.

CAPUT V.

Quid sit propriæ
quinta essentia.

Oc capitulum, tanquam alienum à nostra disceptatione, quæ de Lapide physico instituta est præteribimus, sed ad doctissimum nostri sæculi lumen Helmontium, lectorem remittimus, qui in tractatu *tria prima Chymicorum principiis*, neq; eorundem essentiam de morborum exercitu esse, *Num. 44 dicit.* Sequitur inde etiam nullam proprio nomine dici Essentiam Quintam, si quintum dicat relationem ad quatuor, est ergo inventum Quintæ Essentiæ Chymicum. *Item num. 75 dicit.* De Essentia Quinta est sibi scriptum hactenus,

D.

quasi

quasi gloriosum sit per ignaviam subscriptissimae aliorum commentis &c. Ubi sat docte disputat de Quinta Essentia.

CAPUT VI.

De igne Philosophico seu Menstruo Solvente aut Liquore nostro Alkahest.

Iculos hujus capitinis nil verius continet, quam dum tuum Alkahest asseris; necessarium enim tuum est inventum, dum cum nullo aliorum Alkahest convenit; quod etiam in medio hujus capitinis propria licentiâ (non scientiâ) ad tui placitum nominas Oleum salis Mercuriale putrefactum & alembicatum: illudq; ab omnibus Sophis summo studio occultatum clamas: & præcipue à Bernh. Trev. explicitis verbis dicente: Sese nudis verbis nulli hominum expositurum, Deo votum, Philosophis & æquitati præstítisse; sed quod Bern. Trev. in fine tertij sui libri ubi ille textus habetur, non de Menstruo Sophorum, multò minus de tuo somniato Alkahest aut Oleo

Oleo salis Mercurialis, loquatur, ipse textus probabit, dummodo integer, & non mutilatus (uti tu illum scripsisti) adducatur: nam postquam de pondere tam artificiali, quam naturali multa differuit, dicit. Ego ipse tibi explicarē, nisi Deo, Aequitati & Philosophis votum fecissem, me nunquam nudis & claris verbis pondus, Materiam, & colores descripturum nisi sub Parabolā, quam brevi habebis. Quid quæfo hīc textus de menstruo occultando scribit; sed te Bern. Trev. mēntem, ejusq; doctrinam nullatenus percēpisse tam ex hoc, quam ex sequentibus clare patet: etenim si illum intellexisses, atq; tu unus ex Philosophis realiter esses, sat utiq; ex ipsius scriptis cognovisses, illum tuæ doctrinæ Hypothesin, tuumq; Oleum salis Mercuriale omnimodò excludere, dum docet Menstruum Solvens expresse manere debere, sub forma Mercurij currentis, prohibētq; ipsum à forma Mercuriali currente alienare, eò quod reddatur inutilis ad solutionem & opus physicum, ejusq; verba talia habentur in Epistola obsequij &c. pag. 96. Errant quoq; illi, qui sic putant Aquam Mercuriam transparentem ex Mercurio extrahere, & ex illo multa mira operari, nil tamen prodest ad opus; nec potest restaurare, seu adficare speciem perfectam Metallicam: quam cito enim Mercurina

à sua prima Natura mutatur, tam cito prohibetur ingredi Opus nostrum Philosophicum. & pag. 100. addit. Oportet enim speciem Mercurialam & formam manere incorruptā, manete semper illas à sua fluxibilitate. Responde quæso, quomodo vis tuum Oleum salis Mercuriale putrefactum & alembicatum, cum jam enarratâ doctrina Bern. Trev. combinare, qui solum viæ siccæ inhærens, talia excludēdo, nullum alium Mercurium quam Metallicum currentem, pro Menstruo Solvente agnoscit, tu tamè eum ad tuæ doctrinæ comprobationem adducis, quid hoc aliud indicat, quam te, vel indocte, rem non intelligens vel frivole quod tibi arridet ex tibi contradicente Authorore adducere, aut melius detorquere, ad tua dogmata comprobanda: quod verè philosophantium mos non est. Quod magis attestabitur ex Augurelli autoritate à te post Bern. Trev. adductâ.

*Tu quoq; ne capitis Cylleni audacibus unquam
Defueris, Argentum vulgo quod vivere dicunt
Sufficit, & tantis præstat primordia rebus.*

Iterum quæro, quomodo & hos versus Argentum vivum vulgi indigitantes, accommodabis cum tuo supposito cap. IV. Ubi de Menstruo tuo & solutione solis loquens, dicis: Hac viâ facimus Mercurium
vulgi

vulgi sine Mercurio vulgi, Augurellus autem clare afferit quod Argentum vivum vulgi præstet primordia tantis rebus nec omissis Riplei textum, superaddisq; Gebri verba (sed denuò non dicas ubi, ego enim, in omnibus Gebri scriptis impressis nusquam illum invenire scivi, nisi in libro primo suæ Summæ cap. XIII. ubi de sulfure disputans, dicit simile quid: Per DEum altissimum id illuminat omne corpus est lumen & tinctura) quæ tu taliter ponis, per DEum altissimum hæc est Aqua illa quæ lucernas accendit, domos illuminat & abundantiam divitiarum præbet &c. Qui omnes textus uti & à te adducta multa nomina particularia à Philosophis eorum Menstruo attributa, nunquam probabunt, illos tuum Oleum Salis Mercuriale, indicare, multominus, illud tuum Oleum esse nobilissimum illum liquorem omnia subjecta sublunaria in Aquam reducentem, absq; ulla sui cùm solutis unione &c. à Doctissimo Helmontio, & alijs, Alkahesti nomine dotatum. Quod quantum distat à tuo somniato (nescio quali) Oleo Salis Mercurialis, per effectuum differentiam, & aliorum doctrinam ad paucem huc usq; dictum ulterius monstratur, dum tuum Oleum cum soluto permanenter coagulas, Alkahest omnia resolvit, absq; sui unione & coagula-

tione, cuius tibi testimonium explicitum exhibebit tuus tibi æstimatissimus Philaletha; dum dicit cap. XL de inventione perfecti magisterij. *Eādem ratione confirmati salia cuncta repudiārunt, uno Sale excepto qui est salium Ens primam, qui quodvis Metallum dissolvit; eādēq; operā Mercurium coagulat, & hoc non nisi via violentā, quare agens istud integro pondere & viribus à rebus iterum separatur.* Quod melius ante hinos annos docuit, inter Hermeticos non postremus, Anonymus sub nomine Pantaleonis, in suo Bifolio Metallico pag. 27. *Liquor Alkahest in unica distillatione plerumq; munere suo fungitur, & immutatus iterum separatur: & sequenti paginâ docet, quod idem liquor Aurum adjunctum interficit, & tandem in salem volatilem medicinalem reducit, quod ultimo cum alijs adjunctis in Aquam Elementalem insipidam abit: Ubi nam jam remanet, auri, svaris sine stridore, cum conservatione humidi radicalis metallici, per tuum Alkahest solutio? aut ejusdem cum Metallicis solutis eonstans coagulatio & inseparabilis unio? Ne ergo tibi dilem moveat, te incongrua, ne dicam falsa, publicè scribenti, publica accidit reprehensio. Quam forsan credidisti effugere, dummodo multis sapientum authoritatibus (tanquam rana alienis pen-*

nis)

nis) ornatus, lectori non descriptionem rei legitimam, sed solum nudum, & phantasticum, Olei Salis Mercurialis putrefacti & alembicati nomen obtruderes, & post multa verbalia Encomia, ab authoribus excerpta, legentem ad illud ex illis, non à te qui inventisti, ad discendum delegares his verbis. *Hos consule & scies quid sit Menstruum nostrum.* Nescius, quod omnis qui præfatos authores debitè intellexerit de tuo chymerico Oleo Salis parum sollicitus, clare videbit, te potius compilatorem, quam authorem lectu dignum esse, solimq; nomen Hermeticis insitatum, modumq; verbalem operandi insvetum apponere, absq; quod apertori Philosophico stylo, secundum Philosophantium morem, doceas, quid, unde, quomodo & quando, illud præparetur: unde & merito, per examen in antecedentibus factum, sufficienterq; probatum scriptum hoc tuum reijcimus, salvâ interim veneratione sentiarum sapientum, quas intimè colimus; sed te ex numero eorum excludimus, nisi tua scripta aliter explanando, aut corrigendo, melius defendas.

D 5

Corol.

Corollarium Cap. VI.

Diximus in antecedentibus Aurum à sophis unicum & totale initium statui, ad aurificandi finē consequendum; itemq; serio monuimus, quod quasi impossibilitate perterriti, Aurum tanquam impenetrabile deferuissent: secundūm vulgatum Proverbium. *Facilius est Aurum constituere, quam destruere.* Nisi, ad imitationem vegetabilium Leffas invenissent, in quo granum Aureum tanquam à natura ultimatum semen Metallicum resolvissent, & ad sui multiplicationem promovissent: quódq; illud Leffas, secundūm correspondentiam naturarum, necessariò metallicum, & ex regno minerali desumendum, vix fatuorum opinio hodie dum contradicit: quoniam autem Regnum Minerale, multa & varia, secundum varias variorum opiniones, includitæ iterum novum surgit dissidium, quid accipiendum, quomodo & qualiter preparandum, quid rei ciendum, quid deniq; conservandum, ut obtineatur illud, quod tanta Sophorum Encomia meretur: quia Aurum tanquam masculinum semen, à natura sufficienter paratum, & à Sophis absque ullo ænigmate indicatum, ubiq; ad abundantiam venale habetur Leffas autem minor-

minerale nullibi vendibile intenso studio inveniendum, nec non multiplici sudore ac industriâ elaborandum esse, unâ voce concludunt.

Ad quod opus perpetrandum, quidam apparente & superficiali Philosophiâ (omnia ex Sale constare, omniâq; finaliter in Sal reduci) seducti, in Maris, Gemmæ Armoñiaci, Aluminis, Nitri, Boracis, Vitrioli, & id generis similiū, tanquam ex substantia salina, ex cuius initio omnia mineralia producuntur, hoc solvens educi sibi, aliisq; persvaferunt: inscij, quod nunquā ista genera Salium, quomodo cunq; præparata, cum Auro in Aurum, multominus in Auream Medicinam inseparabiliter coibunt.

Alij astutiores tam remotum & incertum iter naufragantes vicinius rem aggressi, nec non Metallicam silvam ingressi, rem in Marchasitis Pyritibus Antimonij, variisq; mineralibus nec non ipsis Metallis imperfectoribus tam fusis quam non fusis, rem aggressi doctrina sat propria (per imperfectiora ad perfectiora transeundo) quaesiverunt, laboribus autem improprijs extra homogeneitatem mercurialem tendentibus, non invenerunt. Tandem ultimi, docente trito proverbio (considerandum est diu quod statuendum est semel) & quod omne simile

simile appetit suum simile, aurumq; nil nisi purum Mercurium, cum pauca terra seu sulfure puro coagulatum, etiam cum suo simili purâ & homogeneâ humiditate metallicâ elaborandum, infallibiliter statuerunt: sicq; ex speculativa sat certa, certioram instituentes laborem, finem optatum assecuti, non solum id varijs libris docuerunt; sed & diversis hinc inde exhibitis experientijs per projectionem multoties factam unanimiter mundo comprobarunt: relictâ interim inter illos viæ humidæ, & siccæ insistendi differentiâ, quæ quamvis pro utrâq; parte non erronea: sat ardua tamen, & confusa est, ad hujus artis sequaces labyrintho vix extricabili implicandos: quibus accedentes libri erronei sophistici deceptorijs quamvis in apparentia docti, hanc scientiam taliter offuscant, ut vix ex millibus unus, rem verè intelligat, aut ritè conficiat: nisi Manu DEI immediate, vel manu Amici mediata ducatur.

Differentia autem est talis: qui viam siccam coluerunt homogeneitatem mercurialem supponentes, ipsam quoq; sub forma mercuriali, currentem, manus non mafacientem, & à proportione & forma metallicâ, intus & extra inalteratam, inevitabiliter statuerunt: ideo omne id, quod ante in,

In, vel post præparationem aquæ permanen-
tis, formâ Metallicâ aut Mercuriali, tactu &
aspectu careret, ab officio & dignitate debiti
solventis, excluserunt, contra alios sophos,
non minùs veridicos: qui ex subiecto Mi-
nerali Mercuriali & Sulfureo, ab ipsis sub no-
mine, *Electri mineralis immaturi*, indigitato,
humiditatem mercurialem Metallicam, præ-
viâ superfluitatum separatione exactissimâ,
homogeneam, lacteam, liquidam, manus
madefacientem, ab exteriori forma metalli-
ca & mercuriali alienam, cum & sine Auro,
in toto sui esse coagulabilem, & permanen-
ter in igne fixabilem producentes, omnium
antecedentium hypothesin condemnârunt,
& tamen ambo, suo modo, verum dicunt:
eò quôd solvens illud, quamvis sub differen-
ti forma appareat, nec non per differentes
enchèreses producatur, tamen unum &
idem est in suo originali esse scilicet ex hu-
mido radicali metallico purissimo constitu-
to; ita etiam in fine in idem scilicet lapidem
physicum terminando utrósq; totali expe-
rientiâ in sua opinione comprobando, refel-
lit; ut quilibet eorum aliam, præter suam,
non agnoscens viam, cæteris contradixe-
rit.

Labyrinthus autem ille forsan per plura
adhuc durâisset sæcula, nisi Divina bonitas
in

in hoc lustro sua subjecta illuminâisset, ad Battonem in hoc bivio statuendum, ut quod antiquiores nescivere, aut noluere, moderniores apertè declararent, binas has vias, ex una via originali exortas, uti ambo veras, ita in unam iterum viam, id est Magnum Sophorum Elixir terminare: quod sequenti modo succedit.

In via sicca mercurius vulgi vel quivis in metallicis contentus, tanquam, principium metallicum à *Gebro*, à *Paracelso* metallum *apertum*, ab indocto vulgo *Argentum vivum* non impropriè appellatum, præ manus sumitur, & per sublimationem, id est separationem perfectam puri ab impuro ad homogeneitatem mercurialem deducitur: quod iterum, secundùm diversorum doctrinam, diversa fit methodo, vel in mercurio simpli- ci, cum ejus sublimatione à rebus sibi in na- turâ non convenientibus, ut sunt Talcum Marmor, Calx, Vitrum, & quodcunq; genus salis præparati: prout doctè & apertè docet *Geber*, omnibus in claritate & sinceritate scribendi non post habendus: nam à sapi- ente, remq; bene intelligente, integrum la- pidis processum verbotenus, ex illius verbis nullo modo mutatis, sed hinc inde sparsis, collectis & solum per particulas conjuncti- vas connexis, exscribi posse, lubens attestor,

& in

& in cap. VIII. corollario candidè præstabo, ut omnis etiam mediocriter doctus rem capere & facere potis sit. idq; taliter esse ipse met Geber, in fine libri quarti suæ summæ, in recapitulatione attestatur hisce verbis : *Sed nos ne mordeamur ab invidis, narramus, quoniam non tradidimus scientiam nostram sermonis continuatione ; sed eam sparsimus in diversis capitulis, & hoc ideo, quoniam tam quidem probus quam improbus ad eam perveniret : neq; sub enigmate ; sed sub plana sermonis serie cum allocuti sumus.* Idē reconfirmat libro investigationis, in fine in recapitulatione. *Certi sumus & experientia manifesta cōprobavimus, omnia verba vera esse, quæ jam per nos solos in nostris voluminibus scriptæ sunt. Sapiēs ergo artifex in nostris studiat voluminibus colligendo nostram differsam intentionem, & collectam probet, donec ad cognitionem studendo & experimentando perveniat.* Prout diximus Geber docet capite de sublimatione mercurij : quamvis tamen & ipse mercurij elaborationem cum rebus sibi à natura couenientibus non ignoraverit, quod facile colligitur ex illius verbis libri quarti, suæ summæ cap. de medicinis argenti vivi & ingressu earum. *Sed atque quibus maxime bac argenti vivi substantia elicī possit solet quari, & nos respondentes narramus, quod in quibus est ex illis elicitor, est autem tam quidem*

quidem in ipsis corporibus, quam in ipso argento vivo secundum naturam, cum unius sint reper- sa natura; sed in corporibus difficilius, in argen- to vivo autem propinquius, non autem perfe- ctius.

Et hoc perfectius, est Mercurius ille cur- rens, à modernioribus (*Bern. Trev. Sendivo- rio Enchiridion Philiteta &c.*) tantopere de- cantatus, qui ex mercurio simplici commu- ni & currente, cum corporibus metallicis, tanquam à rebus sibi in natura convenien- tibus, sublimatus, purificatus, ex ambo- rum media & purissima substantia, tam mer- curiali sulfureâ coagulatâ, quam non coagu- latâ, tanquam per alteram & à superiori dif- ferentem methodum, eductus; verum il- lud humidum radicale metallicum, & A- quam permanentem sulfureo mercurialem & mercurio sulfuream, seu illam (secundum Enchiridion in arcano Hermetico §. LVIII.) *virgine Malatam mundam semine spirituali pri- mi masculi imprægnatam, intemerata virginita- tie gloriâ remanente gravidam: id est mercu- rium duplicatum cum omnium modernorum applausu constituit.* Priorem modum tota- liter docuit Geber, posteriorem jam dicti au- thores, utrumq; modernus Pantaleon, uti & viam humidam sat doctè, licet succinctim explanavit, ad quos lectorem remitto ut ex meis,

meis, nec non illorum, scriptis rem melius
capiant, secundum sapientum Proverbium,
Sermo sermonem explicat, liber librum aperit; quod à nobis usq; huc ordinatim indigita-
tum sufficiat.

In via humida omnia formaliter metalli-
ca spernentes, unicum illud, sub *Eleætri Mi-
neralis immaturi* nomine, Anonymum accipi-
entes, omnibus superfluitatibus industrio-
sâ operatione ademptis, non Mercurium vi-
vum currentem sed liquorem lacteum pon-
derofum, ab omni superfluo aquo & terreo
liberatum, & homogeneum eduxerunt, &
cum illo Mercurio humido & fluido, sicut
antecedentes cum metallico curréte, & non
madefaciéte (uterq; in sui intimo esse nullo-
modo differente, licet externâ formâ & aspe-
ctu vario) scilicet lapidé tingétem in Aurum,
Auro vulgari adjuncto confecerunt: quod
ut in expertis possibile faciliusq; credibile
reddatur; quatenus possibile sit, tam Mercuri-
um curréte, quam liquidum, tam per se so-
lam, quam adjuncto Auro coagulari (secun-
dum dictum Morieni dum Rex vidit Aquam
coagulare seipsum, tum Artem credidit ve-
ram) nec non in siccum abire: duobus ex-
perimentis ad similitudinem comprobabo.

Primum de Mercurio vulgi currente, il-
lum enim videmus adhuc vulgarem id est

E

nullo

nullo modo separatum, per simplicem & vulgarem, ignis decoctionem, facilimè in pulverem tactu & aspectu siccum abire, ita ut nulla in ipso amplius conspicatur liquiditas. Et licet ille pulvis cum continuata in suo igne deductionis perseverantia totaliter fixatus, fusione careat, non tamen obstat, quin non probet humiditatem Mercurialem & currentem ex sicco in liquidum (docente Gebro suæ summæ libro secundo cap. XVI. de coagulatione Mercurij & rerum solutarum. Alij verò necessariò ex principijs naturalibus supponentes, humidum quodlibet ab ignis calore in siccitatem converti) abire posse, nec non etiam quin mercurius debite separatus & homogeneus factus (secundùm eundem Gebrum cap. de martis essentia docentem) per successivam illius iteratâ vice sublimationem figitur, & non in terram vertitur : sed fusionem dat metallicum.

Alterum quod Mercurius liquidus mafaciens, absq; ullius sui humidi evaporatio-
ne totaliter coagulari possit, experimento
ovi comprobatur: quod quia vi coagulante
internâ præditum est, in igne æqualiter &
totaliter induratur, & ex liquido & fluido in
coagulatum & siccum mutatur. Pari modo
liquor ille lacteus Mercurialis, quia vim co-
agu-

agulanem metallicam sulfuream in se habet, vi ignis interni juvante externo, non minus ut alter currens non madefaciens in substantiam siccarn & coagulatam abibit: quæ similitudinaria probatio multos in suis operibus titubantes non parum confirmabit; simulq; explicabit quare Ovum Philosophorum dicatur, vas igni superpositum, non quod Ovi figuram (uti multi etiam docti in hac arte superficialiter judicarunt) sed quod vitrum illud corticis instar, substantiam in se, & ex se, in toto suri esse (sicut Ovum cum suo vitello) cum rubidine sulfuris sibi inclusa, coagulabilem contineat, ut sic similitudinariè talē operationem indicarent.

CAPUT VII.

An menstruum solvens sit corrosivum.

N hoc capite disputas, uerum Menstruum solvens seu Mercurius Sophorum sit corrosivus, & dicis videri Gebrum hujus esse opinionis: dum in Summa Perfectionis inquit: Omne quod solvit necesse est Salis, Aluminum & eorum naturam

turam habere : item Paracelsum ad idem inclinare, varijs ex ipso adductis textibus demonstras. Tandem tuam opinionem propoenens concludis his verbis : *Sciendum tamen Menstruum nostrum Auro affusum, propriè corrosivum dici non debere : sed potius igneum, cuius arcani vis, atq; virtus vincit omnia venena, cum omne real gar (id est mercurius vivus sublimatus & precipitatus) in salio Elixirio mori debeant, deveniantq; ad singularem & summam tinturam : dum etiam per menstruum nostrum nos sit violenta solutio, qualis per aquas fortes regias &c.* Sed ut supra cap. quarto dictum est blande & saviter sine ullo stridore cum conservatione humidi radicalis, cum cuius spiritibus ut habet Lullius in vase mecum infunditur, virtus vivifica in materijs. Quamvis praedicta questio solum philosophastros, & iputatios Hermeticos torqueat, legitimiq; authores (præter unicum Paracelsum cui uti ipse fatetur, placuit in nonminibus ludere & suo modo intelligendus est) de illa vix sermonem moveant; & ideo quasi omittenda foret, sed tamen ut & in hoc, & tibi, & lectori satis faciamus breviter proferimus.

In primis quod dicis de Gebro, illius textum ad hoc detorquendo respondeo : illum, nullibi in suis scriptis, an mercurius seu men-

menstruum sophorum sit dulce, vel corrosivum, disputare, neq; vel unicum qui de similibus in suis libris inveniri multo minus posterius, uti tu vis indicare, textusq; ad ductus, te aut ignorantiae, aut malitia aper te accusat: nam in sua summa libro tertio cap. VII. de veneris Essentia, ubi praesens textus habetur dicit *Martem & Venerem facile in ponticis solubilem*, ergo oportet illos multum aluminositatis Sulfuris habere, & causam allegat his verbis (quæ tu in alio sensu & verbis posuisti) Non enim ponticum & facile solubile reperitur aliud quam alumnen & quod suæ naturæ est. Dixi *ignorantia*, si non cœpisti quod Geber, de corpore quod facile solvitur, non de Menstruo quod solve re debet ibidem loquitur: aut *Malitia* dum verba transponendo ad alium sensum trahis.

Dicta Paracelsi suo loco relinquens; potius ex te quæro, quomodo antedicta verba intelligis: *quod tñ Menstruū non sit corrosivū sed potius Igneū, cuiusvis Ancani vis omnia Venena vincit cum omne realgar: &c. in primis nil invenio apud Hermeticos Authores, quod eorum Mercurius seu Menstruum, cum venenis, Realgare, Mercurio, Sublimato, Præcipitato, quidquam negotij habeat, multo minus illos docere, quomodo ista in illo debeant mori, deveniantq; ad summam tin-*

eturam; similesq; nugas. Item quæro ad
qualem tinturam, Metallicam Realem, aut
Sophisticam (nisi forsitan ad tinturam Me-
dicinalem intelligi velis, neq; & hoc hic
quadrat) & quomodo hoc succedere possit.
Apago quæso cum similibus fabulis, quæ a-
liud non probant, quæm te multa garrire,
absq; quod ipse scias quid dicas, & quod
peius, cum sapientibus tibi contradicenti-
bus, illa probare præsumis, quos tu ipse non
intelligis, & quid dicant nefcis. Interim
concludo ex tuis usq; huc scriptis, te Salino-
aliquo Enthusiasmo ebrium, alijs te sobrium
& sapientem venditare cupis, eo quod tuum
solvens non ut Aquæ fortes Regis &c. Cum
strepitu solvat, sed quietius rem peragens, ti-
bi imaginaris multa, quæ, tempus & experi-
entia longè aliter esse, te docebunt.

Corollarium CAPITIS VII.

Omnes isti putacij Hermetici
multum se torquent, circa punctum
illud corrosionis, eo quod ab omni-
bus Sophis talia rejiciuntur: unde
illi, verè Philosophantium doctrinæ, inca-
paces, similib; rebus Salinis & Penticis
inhærent, quilibet illas ad suum modum,
& ad suos labores explicando, multum co-
gitat

gitat multumque operatur, dummodo talia taliter præparare sciret, ut Aurum absq; strepitu, ebullitione, fumo, s̄vaviter, sine stridore, solveret: & dum tale quid inveniunt, vel sibi imaginati sunt. propriā jam scientiā turgidi, quasi punctum principale invénissent, plurimas authoritates ad suum imaginarium conceptum trahentes, sibi ipsis applaudentes aliorūm applausum publicum appetentes, cum scriptis stolidis, & intelligenti ridiculis, multis tamen probatorum authorum sententijs impropriè & insipide adornatis, in publicum prodeunt, & uti maximè illorum mentem angariavit punctum illud corrosionis, ita etiam ut plurimum, de illa corrosivitate Menstrui multa disputant (cujus veri Sophi vix transeundo mentionem faciunt) nescientes interim duo puncta; primum, quod qui verum sapientum Mercurium invenit, etiam scit, ipsum n̄l nisi quod suæ naturæ est combibere; non autem corrodere, & per consequens de isto punto parum sollicitus est.

Secundum, quod quamvis & tale quid invenerint secundū eorum imaginacionem, tamen adhuc nihil Philosopho dignum habeant, Quod præfens Méchanica demonstrabit.

R. Auri foliati q. V. & subtilissimè cum
' E 4 Salis

Salis Armoniaci & Nitri quantitate abundantia super Marmor, vel Vitrum tere, omnia optimè & subtilissimè trita & mixta, in cella pone, & Salia sfaviter, & guttati in Aquam defluent, & cum illis Aurum, absq; stridore, ebullitione, imò & absq; calore solvetur. Quod idem probat Gebri Mechanica libri Investigationis, cap. de perfectorum majori perfectione & subtiliatione: ubi Aurum post exactam ipsius calcinationem, lavationem in calcem reduc'tum, & exsiccatum, cum Sale Armoniaco unire & terere iubet, & in cella solvetur in Aquam clarissimam, quæ & ipsa, ut prior absq; stridore succedit, ergo est Solutio Physica? neutiquam: quamvis indocti & putatitij, multa talia iisq: similia sibi imaginantur nec non & alios docent.

CAPUT VIII.

De Practica Lapidis.

N hoc capite practicam Lapidis doces his verbis.. Postquam tigente planeta Animā, seu veram

veram illius Quintam Essentiam, præviâ putrefactione natus es, in qua verus Mercurius rerum Sulfur Philosophorum latent, tunc tua Materia apta est & ex enata fieri Lapidem nostrum benedictum ; accipe ergo, hujus Materia purissima quantum sufficit & inde ovo Philosophico H. S. colloca, in Atanore & convenienti Ignis regmine digere à prima coniunctione ad perfectam usq; ablutionē : quibus dictis ; ad ulteriore, decoctionis atq; signorum nec non & colorum in illa evenientium , notitiam habendum, ad Philaletham Authorem tibi colendissimum Lectorem remittis (quasi illius & tua doctrina eadem, in omnibus convenienteret, quod quām erroneous est, jam ante dictum est, & in sequentibus ulterius dicetur, qualiter ille *Bonus Vir*, & *Adeptus legitimus*, in omnibus & per omnia, tam docendi, quām operandi Methodo, in principio, medio, & fine à te diversus sit) tandem perfecti operis signum indicas si Lapis super candente Veneris laminam injectus, instar ceræ fluat, & non fumigans penetrando tingat &c.

Prima verba à te scripta (postquam planetæ Animam seu veram illius Quintam Essentiam natus es) subindicant, te aliquam abstractionem pretiosioris à viliori intelligere :

E s.

gere :

gēre: quia, *Quintam Essentiam Metalli* (uti & aliarum rerum) parvum aliquid quantitate, licet virtute magnum, Animam autem Metalli, aliquid adhuc minus esse in quantitate, ab omnibus talia scribentibus docetur: quem suspectum non parum confirmat, operatio *Polemanni*, à te in capite tertio citata, cum corrosivo duplicato Metallo in atomos disjicere, ad Animam tingen-
tem Menstruo igneo solventi tradēdam, quod fatuum est: nam Sophi, cum Anima absq; corpore, id est Substantia Mercuriali, nunquam operantur: eō quod experientia antehac, nunc, & in futurum, infallibiliter docebit: quōd taliter operantes quomodo cūnq; procedant, pro Metallicis nihil effici-
ent; quamvis ad vim medicam non omni modo, infructuosus erit labor: sed quia de his disputare terminum nostræ intentionaliis brevitatis excedit, talia transeundo con-
nivebimus: hoc unicum interim in tota tua doctrina approbantes, quod decoctio-
nem ultimam linearem sīnē interruptione instituis cum *Philaletba*, hāc solum additā à nobis differētiā, quod hujus processus Rea-
lis, cum tuo putatitio, in idem non termina-
bunt: quōd finalis projectionis proba à te adducta dijudicabit; *Philaletbam* & suisimi-
les verē, te autem imaginariè argumētatum, nec non operatum fuisse. Corol-

Corollarium CAPITIS VIII.

Ecce tandem per tot viarum ambages, ad Realem Lapidis Practicam conducti sumus, quæ succinctim in his consistit ante omnia, ut verum hunc curium Philosophorū tibi pares, post ut illum debito igne vitroq; sigillato, vel per se solum, vel Auro pondere debito junctum, in pulverem præ tubedine fuscum decoquas, quem pulverem si absq; Auro addito confecisti, ipsum cum Auro fermentabis, Auro fuso subtripliciter ponderia superinijciendo, additâ Mercurij Sophici parte convenientē, in vitro sigillato, ad eundem terminum priorem mediane igne deducito, quem Lapidem tories, quoties placebit, augmentabis quantitate & qualitate, ipsum vel novo Auro ut supra confermentatum, vel absq; ulterius addito Auro, ita cum suo Mercurio per sua regmina descendendo: quid postmodum cum illa faciendum tam ad Metalli quam Corporis humani sanitatem, superfluum est dicere, cùm sat ab omnibus absq; omni dubio clare dictum sit.

Quam Practicam, sicut docte somnians super Com: Trevisanum Nazarius Brescianus, somnio tertio etiam docte dicit:

Multi per diversa hic venere itinera.

Quam dico, Practicam varij varie insitum

tuerunt, non respectivē Aūri, quod in sermone simplici absq; ænigmate, in prima sui acceptione esse Aurum vulgi, ut inde Philosophicum fiat, omnes unanimiter docent: sed respectivē medij, scilicet Mercurij Sophici, cuius solius ope ex *Auro vulgi*, *Aurum Sophorum* *tingens* haberi potest: quod medium seu solvens, *Basilius Valentinus*, *Paracelsus*, *Egidius de Radis* aliq; complures, ex primordiali quodam Metallorum principio, sub *Electro Minerali immaturo* indigitato, per illius à grossioribus partibus manualem abstractiōnem, nec non multiplicem purificationem, tandemq; circulari digestione, & Philosophicā sublimatione ab omni superfluo interno, & externo perfectissimam separationem, in forma Aquæ, aspectu lacteæ, sensu ponderosæ, tactu madidæ, Essentiâ homogeneæ, substantiâ Mercurialis & Sulfureæ eduxerunt: cuius aliqualem partem modico Auro adjuncto, à minori ignis gradu paulatim ascendendo majori igne affueverunt & fixarunt & per eandem rotæ revolutionem multiplicarunt.

Geber, *Bernardus Trev. Enchiridion*, *Sendivogius*. *Pbilaletha*, aliq; cum Mercurio realiter tam coagulato quam coagulabili, sub conservatione formalis Mercuriositatis tatu

etu & aspectu, opus instituerunt: Doctrinâ uni, practicâ diversi.

Primus Geber cum Mercurio simplici tam coagulatorum quàm non coagulatorum processum instituit suum, quia tam in uno, quam in altero inest, quod quæritur, & hoc docet libro quarto cap. X. de Medicinis Argenti vivi & ingressu earum, sed ex quibus maximè elici possit hac Argenti vivi Substantia solet quari, & nos respondentes narramus, quod in quibus est ex illis elicetur, est autem tam in ipsis corporibus, quam in ipso Argento vivo secundum naturam, quia unius sunt reperta natura.

Ante dictorum naturalia principia, secundum compositionem naturæ docet suæ Summæ libro primo cap. XII. de naturalibus principijs Mercurij, Sulfuris & Arsenici.

Innuimus ergò, quod principia naturalia in opere naturæ, sunt Spiritus fætens, & Aqua viva, quam & Aquam sicciam nominamus. Quid in Substantia Mercuriali sit superfluum, docet libro tertio cap. II. de Mercurij, Essentiâ.

In Argento vivo similiter necesse est superfluum domere, habet enim corruptionis causam scilicet terream & adustibilem absq; inflammatione aquætatis Substantiam.

Hunc autem duplicem superfluitatis defectum,

secundum, scilicet terreitatis & aqueitatis ; dupli etiam modo operandi removet, pri-
mam scilicet terream, per unionem cum re-
bus sibi in natura non convenientibus, &
ipsius ab ipsis per iteratam sublimationis e-
levationem & hujus modum ponit in libro
secundo cap. VII. de sublimatione Mercurij.

*Dicimus igitur quoniam ingenium separatio-
nis superflua terra ipsius est commixtio cum re-
bus, cum quibus affinitatem non habet, & fablia-
tionem ejus reiterare ab eius multo ries. Quat-
nam sint illæ res quæ sibi in natura non con-
veniunt, & cum quibus affinitatem non ha-
bent, subjungit immediate in dicto cap. VII.
Et horum genus sunt tale Calx corticum ororum
Marmor vitrum, & Salis omne genus prepara-
tum.*

Uisquequo autem illam sublimationis o-
perationem oportet reiterare, donec perfe-
ctè à terreitate corrupte mundatus sit,
& ex quo cognoscitur completam esse, do-
cet eodem cap. VII. sequente paginâ.

*Et cum videris illud præsellens nivem in
albedine sua & quasi mortuum aludel spodilibus
adbarere.*

Alter superfluitatis defectus, nimirum
aqueitatis superfluæ remotio fit per secum
sublimandorum commixtionem cum im-
bibitione contritione & levi assatione & de-
siccac-

siccatione, in qua, & sua aqueitas pro majori parte recedit, residuum per sublimationis reiterationem tollitur: modum præcisum operandi fusè innuit in cap. de sublimatione Mercurij.

Modus vero remotionis aqueitatis sue superflua est, ut quando commiscetur calcitus cum quibus sublimari debet, teratur & commisceatur illis cum imbibitionibus quoúsq; de illo nibil apparet, & post super ignem lentum aqueitas imbibitionis removeatur, quā recedente & secum aqueitas Argenti vivi recedet: cuius residuum per sublimationis reiterationem tollitur.

Huc usq; docuit Mercuriale Corpus præparare, & mundare perfectè, pro acquirendâ media illa substantia Mercurij, tantopere pro Medicina ex ipsa facienda necessaria, quā acquisitâ, quid ulterius cum illa agendum, & qualiter pars illius sit fixanda, pars autem conservanda, & pro imbibitione volatilizatiōne, & ceratione, relinquenda, docet libro quarto cap. XI. de Medicinis tertij ordinis.

Et est ut accipias Lapidem illius notum & per separationis modum, illius purissimam partem dividas & scorsum ponas. Deinde vero ejus qua purissima est, partis aliquid figas & aliquid ex illa relinquas.

Postquam indicavit aliquam partem ex illo figi oportere, ad majorem claritatem docet

cet etiam duplicitate illum fixari posse, vel eum in pulverem terreum cum deperditione suæ humiditatis necessariæ ad fusionem, vel cum conservatione humiditatis necessariæ ad fusionem deducēdo: dum dicit libro secundo cap. XVI. de coagulatione mercurij & rerum solutarum.

Est autem ipsius Argenti vivi duplex coagulatio, una quidem per ablationem totius humidi innati in illo, alia vero per inspissationem ipsius humidi quoūsq; induretur.

Modum autem præcisum ad utrāmq; perveniendi & quomodo perficiatur insinuat libro tertio cap. VI. de Martis Essentiâ. Quoniam figi potest absq; hoc quod in terram vertatur, & figi similiter cum conversione ipsius in terram: nam per festinationem ad ejus fixionem, qua per præcipitationem perficitur figitur & in terram mutatur. Per successivam verò illius iteratâ vice sublimationem similiter figitur & non in terram vertitur imo fusionem dat Metallicam.

Ut autem in nihilo deficere videatur, etiam circa vas artis filium alloquitur ipsum advertendo quale esse debeat ad illius fixionem, nimirum vitreum necessariō, causásq; sufficientes allegat, quare aliud quām vitrum esse non possit, unde dicit libro secundo cap. VI. de forma Aludel. *Solum enim vitrum*

vitrum & simile cum poris careat potens est Spiritus retinere, alia autem non, quia poros habent ; nec etiam Metalla in hoc valent ; quia Spiritus per illorum cum illis convenientiam, transiungentes evanescunt. Ergo per aliquod aliud non excusamur à vitri susceptione, in formatione aludet.

Et sic ex Gebro didicisti quod sola Substantia Mercurialis assumi debet. & quod ille solus est Lapis in capitulis notus, & quod per remotionem superflui, media & purissima Substantia Mercurij sumi, item quod debet figi, nec non quod duplicitate figitur : differentiam & modum figendi quóq; docuit : nec non vas in quo figi debet. Ex sequentibus apparebit, quomodo ulterius procedit ad operis complementum.

Hunc ergo Mercurium fixatum calcinat, calcinatum solvit, solutum coagulat, fixat calcinat, iterum repetit ad aliquot vices, & hoc docet libro quarto cap. XI. de Medicinis tertij ordinis.

Deinde ejus quæ purissima est partis aliquid figas, & aliquid ex illa relinquas, & cum fixa fuerit solve, quod ex illa solubile fuerit, quod vero non est solubile ad calcinandum mittas, & ab hinc super illud solutionem reitera ; donec iterum quod ex ea est solubile solvatur omnimode, sic ergo ordo iste calcinationis & solutionis, vel

*rotum si possibile est coagulando reiterando ser-
vetur quoūsq; major illius solvatur quantitas,
post hoc verò omnes solutiones coagula, debinc
verò leviter assando in Ignis temperamento con-
serva quoūsq; illi major ad illius exigentiam Ignis,
administrari possit. Post hoc verò predictum
solutionis & coagulationis modum & ordinem
iterato serva &c.*

Ne autem operatio ista in infinitum pro-
trahatur, quoties sit repetenda, numero
præciso docet, libro quarto cap. XI. de Me-
dicinis tertij ordinis.

*Omnis igitur hos ordines præparationis, cal-
cinationis, solutionis, coagulationis, & in tempe-
ramento Ignis conservationis leviter assando su-
per illam quater reitera, & ultimo calcina per
modum suum & sic pretiosissimam Lapidis ter-
ram sufficienter administrando rexisti.*

Dicit sufficienter rexisti, scilicet ad hunc
gradum; sed quomodo ulterius cum hac ter-
ra procedendum fusiùs docet: nempe illam
cum portione Spiritus non fixi antea reser-
vati per modum Sublimationis volatilem
reddendam, additâ novâ Spiritus portione
ad illud quod in Sublimatione non ascensit,
volatile fixandum, fixum volatile facien-
dum, & quo pluries hoc reiteratur, eo per-
fectius erit Opus, & hoc docet libro quarto
cap. XII. de administratione Solaris & Lu-
naris Medicinæ.

Et

Et est hujus additamenti modus per reiterationem partis non fixi Lapidis Sublimationis cum ingenio conjungendi per minima quoūsq; elevetur cum ea, & iterato cum illa figatur ut stet. Et quanto busus complementi ordo reiteratur plures, tanto hujus exuberantia Medicinae multiplicatur magis, & illius magis augetur bonitas, & multiplicatur ipsius augmentum perfectionis maximæ.

Quomodo autem fixum volatile reddendum, & volatile fixum, fusis verbis docet libro quarto cap. XI. de Medicinis tertij ordinis. Deinde verò seryatae partis non fixæ cum bac terræ parte administrata quantitatem, per ingeniorum subtilem conjunge modum per minima. Et sit ingenium hujus intentionis scilicet levationis ejus per modum Sublimationis dictum, quoūsq; fixum cum non fixo levetur totaliter, quod si non eveniat, addatur illi iterato vicissim non fixæ partis quantitas, quoūsq; ad levationem ejus sufficiat. Cùm igitur elevata fuerit, reiteretur eius Sublimatio quoūsq; per banc administrationis reiterationem figatur totum. Cùm igitur fixum fuerit, iterato cum non fixæ partis quantitate post quantitatem combibe per ingenium tibi notum, quoūsq; totum iterato levetur, igitur iterato figatur, quoūsq; fusionem præstet facilem cum ignitione sua.

His ita præparatis, & terrâ ad talēm ter-

mimum reductâ (quæ ab alijs Philosophis terra soliata nominatur, in qua Aurum seminandum) Geber idem docet, nempe ad complementum totale hujus Elixir addi portere tertium, scilicet Corpus perfectum, idq; docet libro investigationis in fine in recapitulatione totius Operis.

Concludimus Lapidem nostrum nîl aliud esse quam Spiritum fatentem & Aquam sicciam, per naturalem proportionem mundatam, & unitam unione tali: quibus addi debet & tertium, hoc est Corpus perfectum attenuatum.

Ne autem Artifex implicatus hæreat, postquam tertium, id est Corpus perfectum addidit, seu Aurum, in terram cum tanto labore præparatam seminavit, quid ulterius peragendum, nempe quomodo illa conjuncta cùm Spiritu reservato, per reiterationem solutionis, coagulationis, volatilitatis, fixationis, pluries reiterare oporteat, donec in complemento quiescat, & infinitum tingat in Solificum & Lunificum, secundùm operantis intentum. Distinctis verbis id docet libro quarto cap. XII. de administratio ne Solaris & Lunaris Medicinæ.

Et est illius intentio ut per Sublimationis modū mûdetur perfectissime Lapis. & illius additamen tum. & ab hinc quidem cum ingeniorum modo volativum ex eis figatur, & iterato volatile fi xum,

xum, & toties fac fixum volatile & volatile fixum, quoūsq; præstet facilem fusionem cum iktione, & in hoc ordine compleetur Arcanum pretiosissimum.

Et nos complevimus (quod cap. VI. promisimus) practicam Gebri inordinatim sparsam, succinctim recolligere, & candidè docere, ita ut clarius nec possibile nec licitum sit scribere, eò quod omni etiam medicoci Philosopho sufficit, ad reliquum studio & labore inveniendum.

Bernardus Trev. & Enchiridion seu Arcanum.

Hermeticum, quasi ambo consentientes, non, ut antiquiores, contenti fuerunt, Mercurium simpliciter homogeneous reddere, cum auferentia superfluitatis ejus; sed & simul deficientis additionem necessariam judicarunt: unde quidem ut veteres Mercurium à superfluis purgare non omisserunt; sed & eadem operatione deficiens adimplere intenderunt: unde suam Mercurij sublimationem cum corporibus Metallicis instiuerunt: ut non solum illum purum, sed & simul Sulfure Spirituali Metallico animatum, & uti duplo fulcro Metallico innitem, *Mercurium duplicatum* acquirerent, quem, tanquam unicum & solam (Mercurio simplici non solum non admisso sed totaliter rejecto) *Clavem* necessariam ad aperiendum

Regis Palatium, non solum ipsi firmiter cre-
diderunt, sed & alijs non minus rigorosè
quām doctē persuaserunt. Primus apertē
se declarat in Epistola Obsequijs &c. in pe-
nultiimo folio his verbis.

*Sunt enim quēdam Mercurij Sublimationes ab
eius proprijs Corporibus quē sibi per intima a-
malgamando conjunguntur, & commiscentur, ex
quibus pluries relevatus & reconstitutus, super-
fluitates amittit. & non confunditur in natura,
postea Operi Philosophico convenit & potens est
in speciebus Metallicis solvendis.*

Modum autem præcisum operandi in ea-
dem Epistola in aliquot paginis anteceden-
tibus docet.

*Spiritus mineralis crudus tanquam Aqua
conjungitur cum Corpore suo ipsum prima deco-
ctione solvendo; unde REBIS nominatur, quia ex
bina re componitur, nempē ex semine Masculino
& Feminino hoc est ex dissolvente, quamvis uni-
ca sit res & Materia: unde versus. Res rebis
est bina conjuncta sed tamen una. Solvitur ut
primo sint aut Sol, aut spermata Luna. Ex istis
duabus autem rebus simul dissolutis componitur
Elixir, id est Aqua tincta: unde versus. Eli-
xir Grace pars dicitur Arte secunda lixis nam de
se sunt facta Corpora Munda. Ex hoc autem
Elixir honorande mi Doctor ut ex primo simpli-
cis decoctionis Iure seu decocto Azot extrahitur,
fortio-*

fortiori scilicet distillatione ac iterata & istud
Azot est Mercurius ille Duplicatus. Alter su-
am opinionem absq; fuso exponit in Arcano
Hermetico §. XXX.

Mercurius ex imperfectis metallis solus tin-
etur Solis & Luna suscipienda in Opere Lapidis
Philosophici aptus est, ut ipse tinturâ plenè im-
butus cetera uberrimè tingat, eamq; multo cum
fænore reddat. Modum operandi proponit
duobus locis. Primo in §. XLVII. Argen-
tum vivum partim est naturale, partim est inna-
turale intrinsecum & occultum in natura radi-
cem habet, quod nisi per præcedentem mundatio-
nem & ingeniosam Sublimationem evocari potest.
Separa ergo purum ab impuro, Substantiam ab
accidentibus, & fac occultum manifestum per
viam naturæ, secus siste gradum, hoc enim est lo-
tina Artis & Operis fundamentum. Iterato
docet §. II. Duobus perficitur Philosophica
Mercurij Sublimatio, superflua ab eo removendo
& deficientia introducendo; emergentem ergo
Saturni livorem separa, donec purpureum Iovis
sidus tibi arrideat, adde Sulfur naturæ ut etiam
alijs sufficiat: multiplica igitur Sulfur illud Phi-
losopborum invisibile, quoúsq; exprimatur Lac
Virginis: tunc prima tibi patebit Ianua.

Id est habebis eorum tantopere decanta-
tum Mercurium Duplicatum cum quo & Au-
ro Lapidem conficies.

Sendivogius & Philebiletha, quamvis in multis consentire videantur, in multis tamen id non quadrat, sed omissis istis differentiarum disceptationibus, *Philebiletha* uti clarioris & modernioris Compendium pro amborum explicatione stabit: qui cum prioribus in *Mercurio Duplicato*, seu ut ipse vult *Animato*, quidem consentit; sed suo genio & experientia sibi traditâ solummodo inherens, hunc ex *Mercurio & Regulo Stellato*, imperfectioribus alijs omnibus rejectis (debitè, an indebet: quod quia à *Pantaleone* in suo *Tumulo Hermetico Capite tertio* ad sufficientiam practicè & theoricè disputatum habetur; hic prolixius exponere supersedeo: sed brevitate studens, quod ab alijs sat ordinatum dictum est, redicere nolens, illuc lectorem remitto, ibi enim talia super hoc inveniet, quod me brevitatis nimiae non accusabit) solummodo extrahendum esse, ut ipse strictim credidit, ita alios candidè & fériò docuit, ut *Mercurius Regulo Stellato unitus*, sibi invicem coadjutores sint ad aliena rei cienda, nec difficultatem specificam hujus operatio-
nis celare volens, eam candidè indicavit cap. XI. *Malignitas Arsenicalis huic Sulfuri in sobole Saturni absorpta, omnem prohibere ingressum*: id est impuritas Reguli impedire unionem utriusq;, superaddes unicum ad id invenibile
reme-

remedium; nimis *Columbas Diana*, quæ hujus Sulfuris malignitatem contemperabunt ad ingressum & unionem amborum celebrandam, quâ celebratâ, *lux à tenebris, Aquila Philosophica tanquam Regina omnium Animalium, à cateris separabitur*, id est habebitur purus *Mercurius homogenus Animatus* hoc est *Spirituali Sulfure gravidus, intuitive cujus est Hermaphroditus hic Mercurius, verba præcisa dicit cap. VI.*

Etenim si ingredierentur & miscerentur tum statim unione indissolubili coalescerent: dicam itaq; Sulfur externum comburens adbarere pertinaciter Chao nostro: quod Iuvenis alatus horret ac fugit, esto bic tibi Diana propitia, qnq; feras domare novit, cuius binæ Columba aeris malignitatem contemperabunt, quod per poros facile ingreditur Adolescens, concutit flatim perledos, nubem tetricam suscitat, lucem à tenebris separa septima vice, eritq; hac creatio Mercurij Sophica completa. Modum operandi totalem docet cap. VII.

Hic est Infans Hermaphroditus à primis suis incunabulis per Canem rabidum morbu infectus est, unde hydropobus Aquam borret: sunt tamen in Sylva Diana binæ Columbæ, quæ rabiem suam infanam mulcent, tum ne hydropobiz recidivam patiatur, Aquis submergas, in ijsq; pereat, quarum impatiens Nigricans Canis rabidus

ad Aquarum superficiem ferè suffocatus ascendit, et imbre ac verberibus illum fuga, ac procul ex-ee, sic tenebrae disparebant: fulgente Lund in suo plenilunio, pennas suppedita, & evolabit Aquila, itera hoc septies diu tandem requiem adep-tus es, nisi quod decūlio nuda tibi incumbat.

Juvenis alatus est *Mercurius*, Chaos seu in-fans hermophroditus est *Regulus stellatus*, Ca-nis corascenus rabidus, est *Sulfur Arsenicale*, Columbae Dianæ, sunt *Salia*, Aquila evolans est *Mercurius purissimus*, homogeneitate unus, Substantia Essentiali duploatus, propter *Sulfur se-ctu* ascendens *Animatus*; cum quo, uti cum ante-dictorum Mercurio addito Auro, & decocto, nec non rotam pluries revolvendo, fit famo-sissimus ille Philosophorum Lapis, ad Divi-tias & Sanitatem usq; ad naturalem vitæ ter-minum sufficiens: quia autem, Amalgama-tionem, in vitrum impositionem, nec non ignis regimen & colores, ejusq; usum, ad abundantiam absq; ullo sermone ænigmati-co Philaletha, inter alios laudatissimè de-scripsit, nos omnem semper superfluam scri-bendi occasionem evitantes, illuc lectorem remittimus. Hoc solum serio subiectentes, certum & certissimum esse, quicunq; Artis filius ex hisce tam nostris dictis, simplici & ordinato stylo scriptis, quam ex additis tot authorum, theoreticæ & Practicæ, sparsæ &

ab

ab ipsis studio confusæ, reordinatis & claris expositionibus, rem nec capere nec facere potest, non Authores, non Me, sed suam incapacitatem incusat, aut DEI voluntatem meditetur, ad quem ferventi oratione piè vivendo, recurrat, ut hoc donum sibi clargiri velit, mentem ad intelligentiam illuminando; aut per Amicum revelando.

CAPUT IX.

De Augmentatione

Benedicti Lapidis.

N hoc capite doces: quod ubi jam Sulfuris præfati incombustibilis purpureo-rubicundi Posseffor factus es, te per repetitam Rotæ in versione illud multiplicare cādem Methodo quā conficitur, lacte suo irtorando, solvendo, coagulando, ut in primo Opere factum est, & ita ad placitum multiplicas in quantitate & qualitate, pro projectione super imperfecta Metalla facienda: quæ omnia tanquam levissima concedimus, & ne gry quidem opponimus, quod opus legitimè confectum, per candem

eandem viam, qua factum est, eâdem multiplicatur; sed nunquam concedimus quod erroneum Principium, & medium (sicut tum est) possit verum finem dare: unde superfluum est de tuo Opere Phantastico, lectorum ad veros Sophos remittere, quasi, verum & erroneum, unum quid sit; quod si ante hac nunquam fuit, nec imposterum unquam erit; quidquid oblatrent Sophistæ.

CAPUT X.

De Usu Lapidis Medicæ, Interno & Externo.

N hoc Ultimo Capite de Lapidis Physici virtute differens, secundum omnium Sophorum Mentem infinitâ vi Medicandi pollêrc probas, & præcipue cum *Helmontio* doces, illum agere Archæum irradiando, citra sui dissolutionem, aut interitum &c. Dosis autem illius administrandi constituis, à grano uno ad duo, juxta ætatem & vires ægri.

Quibus respondemus, quoúsq; cum Sophis Lapidem Physicum vi medicâ incom-

para-

parabili præditum asseris, nec non cuin *Helmontio* doces, quod Archæum irradiando citra sui dissolutionem aut interitum dotes suas depromat: libenter assentientes tibi omnia concedimus; sed dum de tuo Talento, aut melius dicam, judicio, Dosim ad ministrandam, à Grano unó ad duo juxta ægrí ætatem & vires depromis, non licitum est nobis talia connivere: sed sicut in principio & medio monstravimus te errare, ita etiam in fine probemus, te tanquam putatitij Lapidis possessorem, etiam ejus verum usum ignorare.

Primò id probatur ex tua propria doctrina, quâ, non tuo Marte, sed *Helmontij* doctrinâ doces Lapidem Physicum agere, Archæum irradiando, quo posito, sufficit minima particula, prout in tractatu *Lapis Butler*: diffuse docet.

Secundò si agit irradiando, quid quæfista actio irradiatoria præjudicare potest ægro, respectivè ætatis vel virium.

Tertiò nullus Philosophorum (præter te, quia Philosophus non es) hanc necessitatem seu respectum augmentandi & diminuendi dosin posuit.

Quarto omnes Sophi veri & adepti concordant in minima quantitate administranda huius Lapidis benedicti: *Dionysius Zacbarius*

*rius omnium liberalior non excedit granum:
Lindus puerorum & alij, pondus duorum flo-
renorum aureorum, quod drachmâ adhuc
minus est, libræ uni confectionis commis-
cere jubent, de qua confectione drachinam
pro qualibet vice sumendam, & sic dosis e-
rit circiter medij grani pondus; Rosarius re-
liquis parcior pondus ad Granum sinapis
præscribit: uno verbo nullus vix mediata-
tem tuæ dosis præscripsit, & quamvis in
quantitate minima dissentire videantur: in
hoc tamen omnes Veri Adepti consentiunt,
quod nullus dosin augendam & minuendam
respectu ætatis aut virium ægri præscripse-
rit præter te: sic ab omnibus in omnibus
differens, tu solus Sapiens eris, quod
absit dicere.*

A. M. D. G.

TYPO.

TYPOGRAPHUS

LECTORI.

ATq; ita SEMIRAMIS, ante quatuor propè Annorum Millia sepulta, nuper denuò Rediviva, denuò in Sua TUMBA Sepulta jacet! Felix profectò SEMIRAMIS, quia bis Viva; sed magis infelix, quia bis mortua! Quod me attinet, ego quod meum erat feci: *Funebrali LAPIDI* Typos inscripsi Typographus. In quo labore, sicubi fortasse lapsus sum, ignosce: *Babylonem non vidi*, & Arcanioris *Pbilosophie* *Characteres* non didici. Sin minùs, a page! non laboro tuâ caussâ: puerorum est Grammaticalibus apicibus irascendo tempus perdere; *sapientum* est sensum scrutari.

Si quæras, quis iterum Infelicis SEMIRAMIDIS Vespsilonem egit? Nescio. Nunc enim quò quis magis *sapit*, hòc magis *tacet*. Putabam nuper ipsem̄, fore brevi, ut omnes fiamus *Hermetici*; & profectò simus omnes silentio *Pythagorici*, & prorsus *Harpo-cratici*.

Dicam nihilominus quod scio. SEMIRAMIDIS, olim sepultæ, TUMBAM, INEXHAUSTIS REGUM THESAURIS plenam, eruit aliquis, in ipsa, (ubi enim alibi) *Babylonia*. Eadem THE-
SAU-

SAURIS VACUAM, sepelit rursum aliis, in
 (uti puto) Paphlagonia, ego inscriptiōnem
funebrem, (quam tu *Philo-Hermetice* Le-
 tor legis,) facio in Utopia. Alius calamum
 acuit, aliis censuram tulit, aliis prælo sub-
 jecit, aliis meum hunc Epilogum dictavit.
 Comparent diversi : Hic ATER, ille CANDI-
 dus, aliis RUBER, ignoti omnes, omnes Pro-
 thei, & PER OMNES COLORES larvati *Philoso-
 phi*; planè ut illorum LAPI. Hem fraudes !
 sed doctas. Hem bella ! sed docta. Pro
 Corpore SEMIRAMIDIS pugnatur hodie, usq;
 ad invidiam Patrocli, pro cuius Corpore
 tot Sapientum, Heroumq; Mater Græcia, tam
 atrociter olim ad Trojam dimicavit.

O Curas hominum ! & quantum est in rebus &c.

Sed non te tenebo. Si Minerva rudit
 bi domi est, nec servit ad aliud, quam ad
 quærendum nodum, aut censurandam *cre-
 pidam*; apage inepte *Mome* ! non te volo !
procul ab Hermetico-Regio Augustali profani !
 Quodsi ingenuus es, age sis, expende hæc,
 quæ Honori Viri docti, arbitrio tuo, labore
 & prælo meo, torqueo. Atq; in hunc finem,
 commodo tuo hic ipsam præterea SEMIRA-
 MDEM tibi sisto, & TUMBAM priusquam fu-
 neretur, refero, (in casu quo primæ ejusdem
 resorationi, aut etiam secundæ, quæ in *Quar-*
to & Quinto Anno Ephemeridum Medico

Phy-

Physicarum Germanicarū describitur, adesse non potueris) ut oculatē inspicias, & quām sanissimē dispicias, utrum SEMIRAMIS, pretiosa aliqua Mumia, an verò vaniloqua Anus furerit. Quodsi deniq; illis jam adlectus es, quos æquus amavit Iupiter, & ardens altius provexit virtus: age, hæc nostra æqui boni; habe; &, (itā me tibi precari jussérunt, quorum privatis studijs, & honori, mea sudant præla,) sive Rex tibi tuus Hermeticus intra Cimerias plūs Corvinas tenebras adhuc Infans delitescit, sive Candidiori jam amictu Puer incedit, sive in Purpureo Solio sua Regia Majestas residet, Amice, tibi fruere, tuis favo, vulgo tace, & Vale.

G

TUMBA SEMIRAMIDIS

Hermetice Sigillata,

Quam

Si Sapiens aperuerit

Non

C Y R U S

Ambitiosus Avarus,
Regum ille Thesauros, divitiarum
inexhaustos, quod sufficiat,
inveniet.

Excusa Primùm.

ANNO M. DC. LXXIV.

Recusa Secundo Anno 1676.

Tertiò Anno 1678.

G 2

Da

**Da amantem, & sen-
tiet quæ loquor, sin
autem frigido lo-
quor, non sentiet
quæ loquor.**

D. Aug. de Amor. Div.

Nobilissimi, Præcel-
lentissimi Viri, S. R. I. Naturæ Cu-
riosi Domini,

&
FAUTORES, HONORATISSIMI.

On tantum priscis tem-
poribus, sed & hâc mundi
senectâ nîl altius. Sepul-
tum, nec quod magis ab
omnibus, maximè Tech-
nophilis desideratū haec tenus est, quâm
magni illius Mysterij Sapientum Scien-
tia, quæ notâ voculâ *Lapis Philosophorum*
appellatur: Eapropter Scientiam hanc
sub Schemate *Tumba Semiramida*, sapien-
tissimæ quondam Babylonis Reginæ
tumulatam & adumbratam, servatâ
ejûsdem monumenti inscriptione, ò
tumulo extrahimus, orbiq; literario vi-
sendam & aperiendam fistimus; Quam
si Sapiens, non Cyrus, ambitiosus avarus aper-
erit,

erit, Regum thesauros divitiarum inexhaustos,
quod sufficiat, inventet. Addo constantem
Sanctatem, quæ duo præcipuas fæticio-
ris vitæ columnas dixeris. Sed erunt
fortè altrum sapientes, quibus Tumbam
hanc resarcire opus mulierum & ludus
puerorum videbitur; sciant autem ve-
lim, Scientiam hanc esse Annem altissi-
mam, in qua Agnus ambulat, id est simplex
proficit, & Elephas natat, id est doctissi-
mi quique opinionibus, erroribus &
dubijs suis fluctuant, imò submergan-
tur; dum hic de vero Subiecto Magni
Operis adhuc dubias, imò toto genere
alienas est; ille de Mercurio Sophico
acquirendo ardeat sollicitus nec quis ille
sit, vel cuius formæ, in anib[us] laboribus
se se fatigat; aliis quid Ignis Philo-
phicus? quid Elementa Magica, Cla-
vis, vel Menstruum solvens? unde illi
judicandum? an dulce vel cor-
rosivum? frigidum? vel igneum sit?
vano matore se se lacerat. Ingenui
sepe super ea, quæ talium Manus fece-
rant, & in quibus frustrè insudaverant

ubi

ubi ultimò non invenirent, nisi vanitatem & afflictionem animi. Stimulo itaq; charitatis eorum misertus, communicatam mihi misericorditer Lucem, candem, ut Clavem ad Sacrae illius scientie sanctuarium inveniant, lubens impetrator, quamvis à multis violati silentij reus accusabor.

Vestra vero VIRIPRÆCELENTISSIMI in curiosis Polydædalæ Naturæ Arcanis & Operibus curiosa industria, & indefessa curiositas, quæ totum Orbem literarum ad secretiora communicanda favissimo suo illicio invitavit, me quoq; impulit, hujus, quod apud me est, totius naturæ curiosissimi Operis, Vos genuinos omnigenæ Scientiæ Filios, Hæredes facere.

Quis vero sim nè querite; Homo sum, qui alijs prodesse studio: Amicus vester, & virtutum Vestrarum admirator, notus multis, saltem nomine.

Valete ergo Curiosi Naturæ & Ar-

tis Myстæ, Excelsa Germania Сidera;
DEUS sit Vobiscum; Vestrâq; Opera
& Cogitationes toti Republicæ litera-
riæ summe proficua virtute suâ corro-
boret ad publicæ salutis Incitemmentum,
vestriq; Nominis Gloriam Immorta-
lem.

Ex musæo Calendis Januarij,

Anno à nato Salvatore,

1674.

TUM-

TUMBÆ SEMIRAMIDIS

Hermeticè Sigillatæ.

CAPUT I.

De Subjecto Physico

Lapidis Philosophorum

Peris nostri Principium sic
Timor Domini, finis autem Char-
itas & Amor proximi. Ag-
gressuri itaq; cum bono DEO
tam divinum Opus, primò in-
quirendum, quodnam sit subjectum illius?
Ut enim Agricola incassum ad messem A-
grum præparat, nisi de Semine certus sit, ita
& ille gratis Agrum Chymicum instruit, si
quidquid in illum seminet, ignorat. Et in
hoc hodiendum plures sese angunt, inq; dif-
ferentes opiniones rapiuntur.

Sed omnia hæc velle discutere, hujus lo-
ci non est: dum illi in Regno Animali, San-
gvine, Spermate, Sudore, Urina, Capillis,
Stercoribus, Ovis, Serpentibus, Bufonibus,
Araneis &c. quærunt; isti in Regno Vege-
tabili, præprimis Vino, inani pro Magisterio
magno conatu occupantur. Etsi enim no-

bis constet in utroq; Regno, & quidem in hominie (maxime illius corde) dum etiam Vino supremam quoq; unam valetudinis nostræ Medicinam obtineri posse, ut enim Aurum omnium mineralium, sic hæc duo omnium Animalium & vegetabilium potestates in unum quasi Collectas, complectuntur; Portò ut ex illis fiat Opus magnum Sapientum, nullus Adeptorum somniavit. Super est igitur ex Regno Minerali petendum esse; Sed & hic magna dissidentium Corona, ut Hercle Oedypo Opus habemus: sunt enim qui ex medijs, ut vocant, Mineralibus, ut pote Sale, Nitro, Alumine, & id genus alijs eruere volunt, sed frustra; cum hæc Argenti vivi nihil in se habeant, iam quod resolvi queant: quo in Luto & nos in prima nostra Inscitia immersi fuimus.

Manet ergo ratum, Metalla subjectum Physicum esse Lapidis nostri benedicti. Verum & hic res in bivio: Metalla enim alia imperfecta sunt, perfecta alia.

Breviter ut nos expediamus, dicimus omnia Metalla fusa, præcipue verò non fusa et si imperfecta, per intimam Labis suæ Originallis depurationem (quod tamen per quam difficile, & apparenter vix non impossibile) subjectum Lapidis esse posse, de quo *Flamelius*: *aliqui in Ioye, aliqui in Saturna labore runt.*

runt, ego autem, inquit, in Sole laboravi & inveni. Et in exercitat. Ad Turbam legitur: **Omnia Metalla Munda & Immunda sunt intus Sol & Luna, & Mercurius, sed unus est verus Sol, qui abstrahitur ab eis.** Et Author Arcani Operis Hermeticæ Philosophiæ Canon. XVI. inquit: **Quicunq; extra Metallorum naturam imperfecta Metalla perficiendi & multiplicandi Artes querit, in Via erroris est, à Metallo enim Metalla, sicut ab Homine humana, & à Bove Bovina Species petenda est.** Et Canon. XVIII. amplius agit: **Corpora perfecta Semine perfectiori prædita sunt; Sub duro itaq; perfectorum Metallorum cortice latet perfectum semen, quod qui novit resolutione Philosophica eruere, Regiam Viam ingressus est.** Sic & *Anonymous* ille Philalethes in introitu ad Sacrum Regis Palatium cap. XIX. de progressu Operis in primis 40. diebus: **Est nimurum in omnibus Metallo etiam communibus Aurum, sed proximius in Auro & Argento. Quanquam (ut bene idē Adeptus loquitur) est adhuc unum in Regno Metallico mirabilis Originis in quo Aurum nostrum proximus est quam in communi Auro & Argento, se illud in Hora fuz Nativitatis quaras, quod in nostro Mercurio liquatur ut Glacies in Aqua tepida, &c**

Sed præscindendo hac vice ab his imperfectioribus, in præsenti magna illa duo Luminaria-

minaria perfectiora, *Solem & Lunam*, *Aurum*, quippe & *Argentum* pro subiecto *Physice*. *Lapidis* declaramus, quam *Viam magna pars Philosophorum* secuta est, & voti sui compotes facti sunt. Et declarat illud *Augurellus* l. 2 *Chrysop.* dum ait:

Purum atq; omni purgatum sorde Metallum accipies, cuius Secreta in parte recessit. Spiritus & crassâ pressus sub mole latenter vicitat, ac solvi vincis. & Cargere Cælo emitti expectas, tenues effusus in oras.

Idem in *Chrysop.* l. 1. - - - nec tm.

Nunc aliunde Auri quæras primordia, in Auro Semina sunt Auri quamvis abstrusa recedans Longius, & longo nobis querenda labore.

Et de utriusq; luminaris dignitate illud *Spagyricæ Philosophiæ Sydus Lullius Codicill.* p. m. 28. Propter quod depurata magis alii reperiuntur duo, scilicet. *Aurum & Argentum*, sine quibus *Ars ista non poterit integrari*, cum in illis sit purissima *Sulphuris Substantia ingenio natura perfectè depurata*, & ex illis duobus corporibus cum suo *Sulphure vel Arsenico preparatis*, nostra elici *Medicina poterit*, & sine illis haberi nequit. Et clangor *Buccina*: prudenter & discretè oporet te operari, quoniam sine fermento non poterit *Sol*, neq; *Luna esse*: & aliud *Semen sive fermentum non est appropiatum & utile*, nisi *Aurum ad Rubrum*, & *Argentum*.

tum ad Album, quæ Corpora subtiliata prius sub pondere, deinde seminanda veniunt, ut putrefiant & corruptantur, ubi destructa unâ formâ, alia nobilior induatur: Et hoc sit Aquâ nostrâ sola mediante. Hinc optimè concludit *Anonymous* quidam in sua responsione: *Sicuti Ignis significandi principium est, ita Aurum Auri est principium, qualis causa, talis effeſtus. Qualis Pater, talis Filius: quale Semen, talis Fructus. Homo Hominem, Leo Leonem generat.*

Sed dices: afferunt Philosophi, quod talis debeat esse Materia, quam æquè Dives, & Pauper habere potest, unde illud: *Dens hunc thesaurum omnibus hominibus inquirendum concessit, nee Mortalium ulli, nisi quis prævis cordis sui affectibus indignum se ipsum reddat, tanta bona invidet.* Et Geber: *non oportet tua bona consumere; quia vili pretio si Artis principia non ignoraveris, quæ tibi trademus, ad completum pervenies Magisterium.* Si enim *Aurum, vel quid simile sumptuosum illud (tamen) effet, sic Pauperes cægerentur hoc gloriosum opus postponere, & cum contingat Artificem pluries errare, Pauper non posset post admissum errorem opus repetere, quod omnino fieri oportet, si nullum aliud remedium supereffet.* Et Lignum: *Hic autem Lapis palam minimo emitat pretio: qui si novissent venditores, ipsum manus tenerent, & nullo modo venderent.* Et aliud

*Ilius Anonymus: Expensa nostra non excedat
pretium duorum florenorum. Quod confir-
mat Arnoldus: Firmiter teneas, quod Expen-
sa nostra nobilissime Artis non excedant preti-
um duorum Aureorum in sua emptione, id est,
operatione. Et Geber: Si in operando es sumus
amiseris, nos non iniqu corrodas, sed tuus imputes
imprudentia: Scientia enim nostra magnas non
requirit expensas.*

Ad quæ respondeamus: Nos nunquam
negasse præter Aurum & Argentum non e-
tiam dari aliud Subjectum minoris pretij:
ubi imperfecta Metalla non exclusimus,
quemadmodum supra ex *Anonymo Philale-*
tha-hisce verbis meminimus: Est adhuc u-
num in Regno Metallico mirabilis Originis &c.
Quanquam vile hoc pretium multi Philo-
sophorum de Menstruo nostro solvente in-
telligi velint. Dices amplius ex *Sendivogio*
Tract. XI. In laboribus tuis Aurum & Argen-
tum vulgi non accipias: nam hac sunt mortua.
Respondemus, concedendo ex Auro & Ar-
gento vulgi, quâ talibus & quamdiu mortua
fuerint, non confici Lapidem; Ubi vero re-
fuscitata, & in primam seminalem Naturam
redacta, & Auro Philosophorum similia fa-
cta fuerint, dum non tantum de se Semen e-
dunt, sed & loco fermenti inserviunt; Quod
confirmat Philosophus his verbis:
seates

fentes & prateriti non fecerunt aliquid, nisi ex Aurō Aurum, & ex Argento Argentum, non tamen Aurum illud vel Argentum fuit vulgi.

Ex quo patet, quod Aurum Philosophorum non sit Aurum vulgi, nec in Colore, nec in Substantia, sed illud quod extrahitur ex eis, est Alba & Rubea tinctoria.

CAPUT II.

Quid sit Aurum Philosophicum seu Philosophorum?

 Aurum vel Argentum Philosophorum est Corpus Metallicum resolutum in ultimam Materiam, quae prima Lapidis est, (scilicet in Mercurium) & probatur: Omnis res est ex eo in quod resolvitur, sed omnia Metalla reducuntur in Argenteitatem vivam, ergo fuerunt Argentum vivum.

Etenim (juxta vulgatam Philosophorum Sententiam) in Mercurio, quod querunt sapientes. Item: Mercurius est radix in Alchymia, quoniam ex eo, per eum, & in eo sunt omnia Metalla. Et Spagyricæ Philosophiæ abstrusissimum

sissimum Mare *Theophrastus* de prima Metal-
lorum Materia ita loquitur: *Extrahere Cor-
poribus Metallicis Mercurium nūl aliud est, quām
ipsa resolve, seu in primam ipsorum reducere
Materiam, hoc est, Mercurium currentem, qua-
lio scilicet erat in Centro terra ante metallorum
generationem. Vapor scilicet humidus & visco-
sus (qui est Aurum vel Argentum Philosopho-
rum) continens in se invisibiliter Mercurium &
Sulphur naturae principia omnium Metallorum.
Talis Mercurius ineffabilem est virtutum viri-
um & Secreta divina continet.*

CAPUT III.

De Præparatione Corporum pro Mercurio Phi- losophorum.

Nquit Avicenna: Si laborare do-
tueris necessum babes, ut in solu-
tione vel Sublimatione dñorum
Luminarium laboris tui facias
initium, primus siquidem Operis
gradus est, ut Argentum vivum ex eo fiat. Ve-
rūm cùm hæc Corpora, ut potè perfectiora

arctius

arctius constricta, & duriorem coagulationem nacta sint, ut ipsa in Mercurium reduci queant, primò præparatione, & Physicā calcinatione opus habent, quæquidem non tam necessaria est in Argento (nam propter Munditium & Mollitium facile in id agit Aqua nostra) quod non sit in Auro & reliquis Metallis, quæ omnia requirunt Calcinationem, in quæ Aqua nostra facilius tunc agit, maximè, si quæ impura depurata sint, propter Substantiæ similitudinem.

De calcinatione corporum ex opere secreto de Lapide Philosophorum D. Doctoris & Episcopi Tridensini: *Metalla solvenda in lacte Virginis priùs debent calcinari seu purgari, & Luna quidem finissima & subtiliter limate dissolvatur in Aqua forti, & aqua pluviali stillatitudinā, in qua emoniacum, vel Sal communis dissoluum sit, præcipiteretur in calcem albam, decanata Aquâ lavetur, & edulcoretur calx alid aquâ pluviali calente, ut omnia salredo & acrimonia tollatur & scendet postea, & erit calx mundissima.*

Aurum vero calcinetur in hunc modum; Fac Amalgama cum Auro (quod priùs per Aquilæ Nigre Corpus depuretur, ut supra modum pulchrum & gloriosum fiat) & Mercurio optimè purgato per Salem & Acetum, perq; Corium expresso, pone in Aqua forti purificata, ut Mercurius omnis solvatur;

ter; Aquam fortē à Calce Solis decanta, Calcem ut suprà Aquā calidā lava, & leni Calore exsicca. Calx ista si Artificiose & leviter reverberetur, ita tamen ne fluat, in pulcherrimum Crocūm abibit.

Aliter sic Calcinatur Aurum, ut in primam Materiam seu Mercurium Philosophorum reduci queat, de quo *Paracelsus* lib. 7. Metamorph. de resuscitatione, nimirum: calcinetur Metallum cum Mercurio revivificato, ponendo Mercurium cum Metallo in Sublimatorium, digerendo simul donec fiat Amalgama. Sublima inde Mercurium modesto Igne, & denuò cum Calce Metallicā tere, & ut antē digestionem & Sublimationem repeate, idq; toties, donec Calx admota Candelae ardenti fluat instar Glaciei, vel Corse. Hoc Metallum ita preparatum ponē ad digestionem in Ventrem Equinum, vel B. M. decenter calidum, digerendo per Mensem, & convertetur Metallum in Mercurium viventem (id est) in primam Materiam, quæ Mercurius Philosophorum, & Mercurius Metallorum nuncupatur, quem multi quæsiverunt, sed pauci invenerunt.

Ioachimus Polemannus de Mysterio Sulphuris Philosophorum, Beneficio Corrosivi sui duplicati & satiati Metallum in minutissimos atomos dividit, & dilacerat ad tingentem Animam Menstruo Igneo solventi tradēdum.

Aliā

Aliâ & meliori Viâ à nobis calcinatur quam Calcinationem primam Solutionem nominare libet; & sit si Calcibus Solis vel Lunæ præfatis in Phiola positis affundatur Vinum Vitæ, quod est Menstruum nostrum, de quo infra cap. 6. ad eminentiam unius Digi transversi, & apposito Capitello seu Alembico digerantur in Cinere vel etiam A- pena, & coagulantur: coagulato novum Menstruum ut supra affundendo, & coagu- lando, idq; tertio & quarto vel donec Calx Metallica ad Lumen instar Cera vel Glaciei liquefacat, quod est Signum sufficientis Cal- cinationis Philosophicæ, fitq; hoc cum con- servatione Metalli in sua Virtute prima. Et hoc est quod dicit aristoteles in Rosario: Con- funge Filium tuum Gabritium dilectionem tibi om- nibus filiis tuis cum sua sorore Beia, que est puer- la fulgida, suavis, & senecta.

CAPUT IV.

De Solutione Corporum Philosophi- ca secunda & vera, arq; reductione in Mercurium.

 Actâ Calcinatione seu pri-
mâ Solutione, de qua Capite
præcedente dictum est, & quæ
(ut Philosophus *Anonymous* tra-
ctatu Aureo de Lapide Philo-

H.2

sopho-

sophorum in sua Responsione habet) s' avis
esse debuit, & planè naturalis (id est) quæ
subjectum sine stridore cum humiditatis
sue radicalis conservatione solveret, tunc
Corpora ita Calcinata Phiolæ H.S. commi-
tenda sunt, & leni Igne B. M. vel roris per
Mensem Philosophicum digerenda vel pu-
tre facienda; melior enim est Solutio volunta-
ria, quam violenta. tempreta, quam festina, ut
habet Philosophus. Et sic fit Solutio secun-
da & vera Metalli in Aquam viscosam, seu
Oleitatem quandam cum conservatione hu-
midi radicalis, in qua est verum Sulphur
Metallicum, simûlq; verus & Nobilissimus
Mercurius; unum enim alterius semper
magnes existit, manetq; solvens cum Solu-
to, & inseparabiliter manere cupit, idq;
propter Substantiæ similitudinem; hinc ve-
teres dixerunt: *Natura, Naturâ gaudet, Natu-
ra, Naturam vincit, immutat.* Et per hoc
essentialis seu formalis Solutio à corrosiva
Solutione distingvitur. Sciendum autem
ex Luna liquorem seu tinturam viridem
gigni, quæ est verum Elixir Lunæ, sum-
mumq; Arcanum confortandi Cerebrum:
ex Sole vero per æqualem putrefactionem
summae rubedinis liquorem produci, qui est
verum Elixir Solis, & Quinta Essentia Me-
talli: de qua Geber ait: *Nos facimus Aurum
sanguinolentum, melius quam à natura produ-*

dam

Etum, quod natura nequaquam facit. De haec viscositate amplius loquitur Geber in summa: Exactissime singula sumus experti, suis idq; probatis rationibus, sed nibil potuimus unquam reperire permanens in Igne, prater viscosam humiditatem solam radicem omnium metallorum, cum cetera humiditates omnes, quia in homogeneitate non bene sunt unita, ab Igne facile fugiant, ac Elementa ab invicem facile separantur, et humiditas viscosa, Mercurius videlicet, nunquam in Igne consumitur, nec Aqua à terra separatur, sed aut omnia simul manent, aut simul abeunt.

Sed queres, sub quo pondere Menstruum Metallo desponsandum sit? Rosarius Philosophorum inquit: Sicuti in operatione penis modicum fermenti levat, & fermentat magnam copiam pastas, ita & illud modicum terra sufficit ad nutritionem totius Lapidis. Aristoteles nominat pondus dicens: Sic igitur facite & coquise, donec terra (id est Aurum) exhauserit decuplum de Aqua.

Auctor novi luminis in fine libri in haec verba prorumpit: *Aqua in decuplo esse debet ad unam partem Corporis, & hanc viam facimus Mercurium sine Mercurio vulgi, accipiendo de Aqua Mercuriali nostra (id est, Oleo Salis Mercuriali putrefacto & alembicato) quae est vapor umidosus in decuplo ad Corporis Auri partem unam, & clavis in vase per decoctionem continuam, Aurum fit Mercurius, id est Vapor um-*

Erosus & non Mercurius vulgi, ut falso nonnulla imaginantur.

CAPUT V.

Quid propriè sit Quinta Essentia.

Petrus Aracelius Lib. 3. de vita longa cap. 2. sic discurrit: *Quinta Essentia nibil aliud est, quād bonitas naturae, ita ut tota natura in Spagyritam mixtam, & temperamentum abeat, in qua nibil corruptibile, nihilq; contrarium sit invenibile.*

Idem lib. 4. Archidox. de Quinta Essentia ait: *Quinta Essentia est una Materia, quā corporaliter extrahitur ex omnibus crescentiis, & ex omnibus quod vitam habet, separata ab omni impuritate & mortalitate, subtilitas mundissime divisa ab omnibus Elementis.* Et paucò post ibidem: *Sicre debes de Quinta Essentia, quod sit parva & modica, hospitata in aliquo ligno, aliqua Herba, vel Lapide, aut simili: reliquum purum Corpus est, ex quo discimus separationes Elementorum &c.*

Rupescissa de Quinta Essentia cap. 5. circu-
finem; Ideo est ingeniatum divino spiraculo,
quod per continuas ascensiones, & descensiones
separatur Quinta Essentia, quam quarimus, à
corruptibili Corpore quatuor Elementorum, &
boc sit, quia istud quod secundò & sapè sublima-
tur, est magis subtile, & glorificatum, & à cor-

ruptis

ruptione quatuor Elementorum separatum, quando solum una vice ascendit, & si usq; ad Mille vices, & per concinnum ascensum & descensum quod sublimatur, ad tansam virtutem glorificationis venit, ut sit compositum incorruptibile fere sicut Calum, & de Materia Celi, & ideo Quinta Essentia appellata, quia ita se habet ratione Corporis nostri, sicut Calum ratione totius mundi, fere eo modo, quo Artificium potest imitari naturam, quasi per quoddam simile valde propinquum & con naturale.

CAPUT VI.

De Ignē Philosophico, seu Menstruo
solvente, aut liquore nostro
Alkaest.

Illus Aque seu succi Nobilissimi (qui est verum Regis Balneum) preparationem Philosophi semper occultam tenuerunt, ita ut Bernardus Comes in Trefue & Neigen lib. 2. dixerit fess nudis verbis nulli hominum expositurum, DEO votum, Philosophis & aequitatiprestitisse, cum sit Secretissimum totius Operis Arcanum ; & revera. si enim liquor hic cuivis pateret, tunc pueri deriderent Sapientiam nostram, & insipientes sequarentur ingeniis, & totus in universum Orbis capco im-

petu huic rueret, ac se ipsum nullā, nec aequitate, nec pietatis habitā ratione in iūsum Acherontem præcipitem daret:

Augurellus Menstruum hoc Mercurium indigitat, dum sic canit:

*Tu quoq; nec captis Cylleni antacibus unquam
Defueris, Argōtum vulgo quod vivore dicunt,*

Sufficit, & tancis præstant primordia rebus.

Idē sentit Georgius Riplaus in prædictio duon
decim portarum: Ego profectè te docet
Mercurios esse hos, qui sunt Claves scientie; quos
Raymundus sua Menstrua vocat, sive quibus ri-
bilis. Geber aliter nominat: Per DEum al-
lumnum bac est illa Aqua, que Luciferas accep-
dit, domos illuminat, & abundantiam divitiae-
rum prabat. O Aqua Maris nostri! o Sal Ni-
tri nostrum in Mari Mundi versans! o vegetabi-
le nostrum! o Sulphur nostrum fixum & poten-
te! o copia meotrum, seu facies Meris nostri!

Tridenitus in Opere Secreto de Lapide
Philosophorum inquit: Philosophi Aquam
suam, quā usi sunt pro comprehendit Opere vocare
runt Lac Virginis, coagulum, roros manutinum,
quintum esse, Aquam vita, Filium Philosopho-
rum &c. Paracelsus varie etiam: Arach Spi-
ritum Pini, temperatum, circubatum. Aquam
Mercurialem; Sandivogino Chalidem; Rupe-
cissa Asturum Nobilissime distillatum. Profundis-
simus ille per Ignem Philosophus von Hel-
mons Liquorem Althebst dixit, & sic descriptis:

Liquer

Liquor salkaeſt reſoluit omne Corpus viſibile & tangibile in priuam ſui Materiaem ſervat ſeminaum potestate, de qua ejus Chymici: vulgus creuerit per ignem, nos per Aquam.

Nobis Oleum Salis Mercuriale putrefactum & alambicatum noninare libet: licentiā Philosophicā, ceu qui ſcietibus fuis pro arbitrio nomina dispensare poſſunt, Oleum enim eſt ad altiorē gradum lignæ qualitatis exaltatum; ſicut totius ſolutionis Metallicæ funda-mentum (quod bene notandum) Oleum eſt, ſinē quo nihil utile in Arte profici po-teret, & ipſum vices ferminæ agit in opere noſtro, atq; merito Sponsa Solis, & Matrix vocatur, eſtq; ipſa Clavis abſconfa ad reſerandas por-tas Metallorum clauſas; ſolvit ſiquidem Metalla calcinata, calcinat, putrefacit, facit volatilē, Spirituale, trahit in omnes Colo-res, eſtq; Principium, medium, & finis tin-eturarum; & eſt unius naturæ cum Auro, ut Villanova afferit, niſi quod natura Au-ri completea eſt, digeſta & fixa; Aquæ vero natura incompletea eſt, indigeſta, & volati-lis; Uno verbo: Eſt Ignis Philosophorum, cum quo Hermetis Arbor in Cineres com-buritur. De hoc Igne Ioannes Pontanus in ſua Epiftola: Ignis Philosophorum non eſt Ignis balnei nec ſimi, neq; aliis ejus generis, quos Phi-loſophi in ſuis libris poſuerunt: Mineralis eſt, aquatio eſt, conſervans eſt, non evaporat, niſi mi-

minum excitetur, de Sulphure participat, aliunde sumitur, quam à Materia, omnia dirimis, solvio, calcinat, atq; congelet, & ille Ignis est cum mediocri ignitione, est Compendium sive sumptus aliquo saltem parvo, quia cum eo totum Opus perficitur. Studeas igitur ibi; nam si hunc primò invenerissem non errasse ducemus, antequam ad primum pervenissens. Quapropter erant, erraverunt, errabunt, sè quod proprium ogena suis Libris non posuerunt Philosophi, excepto uno, qui Artepbius nominatur, sed pro se loquitur, & nisi Arteprium legisset, & loqui sensisse, nunquam ad complementum Operis pervenisset, &c. Hunc & tu consule, & scies, quid sit Menstruum nostrum: satis dixi.

CAPUT VII.

An Menstruum solvens fit corrosivum?

Idearur hujus Opinionis esse Geber Summ. perfect. c. 52. dum inquit: Omne quod solvitur necesse est salis, alumina, & eorum consimilium natum habere. Et Paracelsus Lib. 4. Archidox: de quinta Essentia mox in principio 5. sic ait: Difficile est, & vix credibile, quinam essentiam extrahere sine corrosivo ex metallis, principiè vero ex Auro, quod superari nequit, nisi per corrosivum,

per quod quinta Essentia & corpus ab invicem separatur, quod corrosivum iterum ab eo tolli potest. Et cap. 3. de Vita longa Tom. 6. Lib. 3. sic effatur: *Resolve Aurum und cum omni Substantia Auri, corrosivo, &c., & id tantisper donec idem fiat cum corrosivo, nec obstupefas ob hanc laborem, quia Auro si nutrum est, corrosivum commodo est, & sine corrosivo mortuum est.*

Sciendum tamen Menstruum nostrum Auro affusum propriè corrosivum dici non debere, sed potius Igneum, cuius Arcani vis atq; Virtus vincit omnia Venena; cùm omne Realgar (id est Mercurius vivus, & Sublimatus, item præcipitatus) in solis Elixirio mori debeant, deveniantq; ad sanguinarem, & sammam tincturam. Dum etiam per Menstruum nostrum non fit violenta Solutio, qualis per Aquas fortes, regias, refuscitativas, & hujus formæ alias; sed ut supra cap. 4. dictum blandè fit, faviter, sìne ullo stridore, & cum humidi sui radicalis conservatione, cùm cuius Spiritibus (ut habet Lullus in Vade mecum) infunditur Virtus vivificata in Materijs.

CAPUT VIII.

De Præctica Lapidis.

Post-

Digitized by Google

Ostquam tingentem Plane-
te Animam, seu veram illius
Quintam Essentiam prævia
puerfactione natus es, in
qua verus Mercurius, verumq;
Sulphur Philosophorum latent, tunc Mac-
ria tua Aptæ nata est, ex ea fieri Lapidem
nostrum benedictum. Accipe ergo in no-
mine illius, qui dixit, *et facta sunt*, hujus
Materie purissimæ q.s. inde vasi fixatorio,
vel Phiolæ, aut Ovo Philosophico S. H. col-
loca in Athanore, ut scis, & conveniente, di-
gerente scilicet, continuo, (enim eo defici-
ente Mortem sequi, aut fieri abortum ne-
cessere est) svavi, subtili, alterante, & non
comburente (ut cum Comite loquar) à pri-
mita conjunctione ad perfectam usq; abluti-
onem, Ignis regimine (de quo amplius *An-
nexus Philaletha consuli poterit, qui per cu-
jusq; Planetæ regimen diversates Colorum
lucide describit) coagulando & figendo in
Lapidem Album vel Rubeum, progredere;
qui enim, ut *Raymondus Lullius* monet, poten-
tiam & patientiam non habet in opere, ille pro-
pter festinantium corruptit opus.*

Perfecti Operis signum hoc erit: si La-
pis super candentem Veneris laminam in-
jectus instar Ceræ fuit, non fumiget, sed
penetret, & tingat. Et tunc natus est Rex
Orien-

Orientalis, in Regno suo sedens & potens
super omnes Principes Mundi. Hinc ex-
clamat Philosophus: *Egredere ex inferno. re-
surge ex sepulchro, expurgiscere ex tenebris, in-
dutus enim es spiritualitate & claritate, quoniam
audita est vox resurrectionis, & anima vita
ingressa est ad te.* Laudetur Altissimus, cu-
jus dona cedant in Nominis sui sanctissimae
Gloriam, & proximi emolummentum.

CAPUT IX.

De Augmentatione Lapidis
Benedicti.

IBi jam Sulphuris prefaci in-
combustibilis purpureo - rubi-
cundi, auxilio Divinitatis possel-
for factus es, superest, ut per re-
petitam Rotæ inversionem (ut loquuntur
Philosophi) illud augmentare scias, sub quo
non leve Artis Mysterium volvitur. Eadem
autem Methodo, quā illud confecimus, idem
augmentare possumus. Sciendum enim,
quo səpiùs Sulphur nostrum, qui est Lapis
noster, Lacte suo proprio irroratur, vel ci-
batur, in Balneo rorido solvitur, iterūmq;
ut in primo Opere coagulatur, & figitur,
major sempér illius vis tingendi futura est:
adeò quidem, ubi post absolutum primum
Opus pars una centum partes Mercurij pur-

gati,

gati, aut alterius Metalli imperfecti tinxit, in secunda Solutione per Lac Virginis, ejusque coagulatione & fixatione pars una Mille tinges. & sic per repetitas vices Medicina nostra augmentatur & multiplicatur in quantitate & qualitate, in virtute & pondere.

Accipe itaque; Lapidis nostri partem unam, & affunde Lactis Virginei, seu Olei Salis Mercurialis putrefacti, & alembicati partes duas, solve, coagula, ut in primo Opere factum est, & Aqua nostra, quæ antea erat tantum Minerale in Potentia, sit aëtu Metallo preciosius Auro; & sic mortificatur Lapis per Sublimationes, & reviviscatur per imbibitiones, quæ est summa Via Universalis. Perductus his ad optatum finem, projectio ad lubitum super hoc vel illud Metallum præparatum, & decenter Mundificatum fusum, prout ad Album vel Rubeum, tincturam nactus es, institui poterit: cuius verum Usum Ars, & omnes Philosophorum libri (maxime Philalethes noster) abundè docebunt.

CAPUT X.

De Uso Lapidis Medico, interno
& externo.

Ciendum est de hoc Lapi de Benedicto, quod ille sit Medicina Catholica, continens in se omni-

omnium Morborum tamen calidorum, quam
frigidorum perfectam caram, quatenus ni-
minim per Naturam curabiles agnoscantur,
& à DEO sanari permittuntur. Si quæras,
qualiter hæc Medicina perfectissima & Cæ-
lestis tintura, aliaq; similes panaceæ agant,
& contraria curando in Corpore humano,
operentur? Respondemus hoc totum pra-
stare calefaciendo, illuminando, atq; irradia-
ndo Archæum, sicut habet Philosophus
noster von Helmont in Lib. & Tract: cuius in
Scriptio: in herbis, verbis, & lapidibus est
magna virtus. Quod minirum agant citra
sui dissolutionem ans interitum, citra sui pene-
trationem, intro admissione, commixtam, &
commutationem libere, etiam minus in sopitione
vel accensum Archæum, solo quasi sua aperi-
tione, irradiatione, vel ejaculatione suorum virium in
medio productarum, retentis ebus pristinis, &
non mutatis pondere, & proprietatis. Quo
modo, ut preclarè Iacobinus Polemensis;
Spiritus tenebrarum, morbos scilicet (qui omnes
vibil alii sunt, quam proprietates tubilis mor-
bis, vel percursores tenebrosa mortis) in bonos
spiritus transmutant, quales antea erant, cum bo-
mo sanus esset. Et hæc renovatione defecta-
rum virium robur simul universo denuo
restituitur.

Dosis illius est Granum 1. ad 2. juxta aeta-
tem, & Vires ægri in haustulo Vini calidi,
vel

vel Cochleare uno Quintæ Effentie ejusdem dissoluta, & tertio quodq; die exhibita. In Morbis externis, Vulneribus Ulceribus, choeticis, phagadenicis, fistulis, gangrena, Cancro &c. Quotidie, vel alternis diebus Granum unum exhibetur in Vino. Pars vero externe affecta Vino, in quo portio nostri Lapidis soluta sic lavatur, vel si necessitas exigat, per syphonem injicitur, superposita plumbi laminâ, & ligatur coaveniente.

Et hic magni hujus Mysterij consummatio
Iesus internus, & exterius est; pro cuius
adeptione Lumen de Lumine invoca, tuique
intellectus illuminationem puro Corde pete,
& accipies. Tum operare sufficienter, Pau-
peribus subsidia feras, donis DEI non
abutcaris, credere Evangelio, sis pius,

A M E N.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z17785

